

MINISTERI DE JUSTÍCIA

30361 REIAL DECRET LEGISLATIU 1564/1989, de 22 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de societats anònimes. («BOE» 310, de 27-12-1989.)

A l'empara de la disposició final primera de la Llei 19/1989, de 25 de juliol, de reforma parcial i adaptació de la legislació mercantil a les directives de la Comunitat Econòmica Europea (CEE) en matèria de societats, a proposta del ministre de Justícia, amb l'informe previ del Consell General del Poder Judicial, d'acord amb el Consell d'Estat, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 22 de desembre de 1989,

DISPOSO:

Article únic. S'aprova el següent text refós de la

LLEI DE SOCIETATS ANÓNIMAS

CAPÍTOL PRIMER

Disposicions generals

Article 1r *Concepte*.—En la societat anònima, el capital, que està dividit en accions, l'integren les aportacions dels socis, els quals no responen personalment dels deutes socials.

Art. 2n *Denominació*.—1. En la denominació de la companyia ha de constar necessàriament la indicació "Societat Anònima" o la seva abreviatura "SA".

2. No es pot adoptar una denominació idèntica a la d'una altra societat preexistent.

3. Per reglament, es poden establir ulteriors requisits per a la composició de la denominació social.

Art. 3r *Caràcter mercantil*.—La societat anònima, sigui quin sigui el seu objecte, té caràcter mercantil, i en tot el que no es regeixi per disposició que li sigui específicament aplicable, està sotmesa als preceptes d'aquesta Llei.

Art. 4t *Capital mínim*.—El capital social no pot ser inferior a 10.000.000 de pessetes i s'ha d'expressar precisament en aquesta moneda.

Art. 5è *Nacionalitat*.—1. Són espanyoles i es regeixen per aquesta Llei totes les societats anònimes que tinguin el seu domicili en el territori espanyol, sigui quin sigui el lloc on s'hagin constituït.

2. Han de tenir el domicili a Espanya les societats anònimes el principal establiment o explotació de les quals radiqui dins el seu territori.

Art. 6è *Domicili*.—1. La societat ha de fixar el seu domicili dins el territori espanyol en el lloc on estigui el centre de la seva efectiva administració i direcció, o on radiqui el seu principal establiment o explotació.

2. En cas de discordança entre el domicili registral i el que correspondria de conformitat amb l'apartat anterior, els tercers poden considerar com a domicili qualsevol d'aquests.

CAPÍTOL II

De la fundació de la societat

SECCIÓ PRIMERA.—DE LA CONSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

Art. 7è *Constitució i inscripció*.—1. La societat s'ha de constituir mitjançant escriptura pública, que ha de ser

inscrita en el Registre Mercantil. Amb la inscripció la societat anònima adquireix la seva personalitat jurídica.

Els pactes que es mantinguin reservats entre els socis no són oposables a la societat.

2. La inscripció de l'escriptura de constitució i la de tots els altres actes relatius a la societat es poden practicar prèvia justificació que ha estat sol·licitada o realitzada la liquidació dels impostos corresponents a l'acte inscripció.

3. La inscripció de la societat s'ha de publicar en el "Butlletí Oficial del Registre Mercantil", en el qual s'han de consignar les dades relatives a la seva escriptura de constitució que es determinin per reglament.

Art. 8è *Esclusiva de constitució*.—En l'esclusiva de constitució de la societat, s'hi han de fer constar:

a) Els noms, cognoms i edat dels atorgadors, si són persones físiques, o la denominació o raó social, si són persones jurídiques, i, en tots dos casos, la nacionalitat i el domicili.

b) La voluntat dels atorgadors de fundar una societat anònima.

c) El metàl·lic, els béns o drets que cada soci aportí o s'obligui a aportar, amb indicació del títol en què ho fa i el nombre d'accions atribuïdes en pagament.

d) La quantia total, almenys aproximada, de les despeses de constitució, tant de les satisfetes com de les merament previstes fins que aquella quedi constituïda.

e) Els estatuts que han de regir el funcionament de la societat.

f) Els noms, cognoms i edat de les persones que s'encarreguin inicialment de l'administració i representació social, si són persones físiques, o la seva denominació social si són persones jurídiques i, en tots dos casos, la nacionalitat i el domicili, així com les mateixes circumstàncies, si s'escau, dels auditors de comptes de la societat.

Art. 9è *Estatuts socials*.—En els estatuts que han de regir el funcionament de la societat, hi ha de constar:

a) La denominació de la societat.

b) L'objecte social, amb la determinació de les activitats que l'integren.

c) La durada de la societat.

d) La data en què iniciarà les seves operacions.

e) El domicili social, així com l'òrgan competent per decidir o acordar la creació, la supressió o el trasllat de les sucursals.

f) El capital social, amb l'expressió, si s'escau, de la part del seu valor no desemborsat, així com la forma i el termini màxim en què s'han de satisfer els dividendes passius.

g) El nombre d'accions en què està dividit el capital social; el seu valor nominal; la classe i sèrie, si n'hi ha diverses, amb expressió exacta del valor nominal, nombre d'accions i drets de cada classe; l'import efectivament desemborsat; i si estan representades per mitjà de títols o per mitjà d'anotacions en compte. En cas que es representin per mitjà de títols, s'ha d'indicar si són nominatives o al portador i si es preveu l'emissió de títols múltiples.

h) L'estructura de l'òrgan al qual es confia l'administració de la societat, amb la determinació dels administradors als quals es confereix el poder de representació, així com el seu règim d'actuació, de conformitat amb el que disposen aquesta Llei i el Reglament del Registre Mercantil. També hi ha de constar, a més, el nombre d'administradors, que en el cas del Consell no ha de ser inferior a tres, o, almenys, el nombre màxim i el mínim, així com el termini de durada del càrrec i el sistema de retribució, si en tenen un.

i) La forma de deliberar i adoptar els acords dels òrgans col·legiats de la societat.

j) La data de tancament de l'exercici social. Si no hi ha disposició estatutària, s'entén que l'exercici social s'acaba el 31 de desembre de cada any.

k) Les restriccions a la lliure transmissibilitat de les accions, quan s'hagin estipulat.

l) El règim de les prestacions accessòries, en cas d'establir-se, esmentant-ne expressament el contingut, el caràcter gratuït o retribuït, les accions que comportin l'obligació de realitzar-les, així com les eventuais clàusules penals inherents al seu incompliment.

m) Els drets especials que, si s'escau, es reservin els fundadors o promotors de la societat.

Art. 10. *Autonomia de la voluntat.*—En l'escriptura s'hi poden incloure, a més, tots els pactes i condicions que els socis fundadors considerin convenient establir, sempre que no s'oposin a les lleis ni contradiguin els principis configuradors de la societat anònima.

Art. 11. *Avantatges dels fundadors.*—1. Els fundadors i els promotors de la societat es poden reservar drets especials de contingut econòmic, el valor conjunt dels quals, sigui quina sigui la seva naturalesa, no pot excedir el 10 per 100 dels beneficis nets obtinguts segons balanç, una vegada deduïda la quota destinada a la reserva legal i per un període màxim de deu anys.

2. Aquests drets es poden incorporar a títols nominatius diferents de les accions, la transmissibilitat dels quals es pot restringir en els estatuts socials.

Art. 12. *Subscripció i desemborsament inicial mínim.*—No es pot constituir cap societat que no tingui el seu capital subscrit totalment i desemborsat en una quarta part, almenys, el valor nominal de cadascuna de les seves accions.

Art. 13. *Procediments de fundació.*—La societat es pot fundar en un sol acte per conveni entre els fundadors, o en forma successiva per subscripció pública de les accions.

SECCIÓ SEGONA.—DE LA FUNDACIÓ SIMULTÀNIA

Art. 14. *Nombre de fundadors.*—1. En el cas de fundació simultània o per conveni, són fundadors les persones que atorguen l'escriptura social i subscriuen totes les accions. El seu nombre no pot ser inferior a tres.

2. S'exceptuen del que estableix l'apartat anterior les societats constituïdes per l'Estat, comunitats autònomes o corporacions locals, o per organismes o entitats que en depenguin.

Art. 15. *Societat en formació.*—1. Dels actes i contractes subscrits en nom de la societat abans de la seva inscripció en el Registre Mercantil, en responen solidàriament els qui els hagin subscrit, llevat que la seva eficàcia hagi quedat condicionada a la inscripció i, si s'escau, posterior assumptió d'aquests per part de la societat.

2. Dels actes i contractes indispensables per a la inscripció de la societat, dels realitzats pels administradors dins les facultats que els confereix l'escriptura per a la fase anterior a la inscripció i dels estipulats en virtut d'un mandat específic per les persones amb aquesta finalitat designades per tots els socis, en respon la societat en formació amb el patrimoni format per les aportacions dels socis. Els socis en responen personalment fins al límit del que s'hagin obligat a aportar.

3. Una vegada inscrita, la societat està obligada pels actes i contractes a què es refereix l'apartat anterior. La societat també està obligada per aquells actes que accepti dins el termini de tres mesos des de la seva inscripció. En tots dos casos cessa la responsabilitat solidària de socis, administradors i representants a què es refereixen els apartats anteriors.

4. En cas que el valor del patrimoni social, sumat l'import de les despeses indispensables per a la inscripció de la societat, sigui inferior a la xifra del capital, els socis estan obligats a cobrir la diferència.

Art. 16. *Societat irregular.*—1. Verificada la voluntat de no inscriure la societat i, en qualsevol cas, transcorregut un any des de l'atorgament de l'escriptura sense que se n'hagi sol·licitat la inscripció, qualsevol soci pot instar la dissolució de la societat en formació i exigir, prèvia liquidació del patrimoni social, la restitució de les seves aportacions.

2. En aquestes circumstàncies, si la societat ha iniciat o continua les seves operacions, s'han d'aplicar les normes de la societat col·lectiva o, si s'escau, les de la societat civil. L'apartat tercer de l'article anterior no és aplicable a la posterior inscripció de la societat.

Art. 17. *Sol·licitud d'inscripció.*—1. Els fundadors i administradors de la societat tenen les facultats necessàries per a la presentació de l'escriptura de constitució en el Registre Mercantil i, si s'escau, en el de la propietat, així com per sol·licitar o practicar la liquidació i per fer el pagament dels impostos i les despeses corresponents.

2. Els fundadors i administradors han de presentar a inscripció en el Registre Mercantil del domicili social l'escriptura de constitució en el termini de dos mesos a comptar de la data del seu atorgament i responen solidàriament dels danys i perjudicis que causin per l'incompliment d'aquesta obligació.

Art. 18. *Responsabilitat dels fundadors.*—1. Els fundadors responen solidàriament davant la societat, els accionistes i els tercers de la realitat de les aportacions socials, de la valoració de les no dineràries, de l'adequada inversió dels fons destinats al pagament de les despeses de constitució, de la constància en l'escriptura de constitució de les esmentades exigides per la Llei i de l'exactitud de totes les declaracions que facin en aquella.

2. La responsabilitat dels fundadors afecta les persones per compte de les quals han obrat aquests.

SECCIÓ TERCERA.—DE LA FUNDACIÓ SUCCESSIVA

Art. 19. *Àmbit d'aplicació.*—Sempre que amb anterioritat a l'atorgament de l'escriptura de constitució de la societat es faci una promoció pública de la subscripció de les accions per qualsevol mitjà de publicitat o per l'actuació d'intermediaris financers, s'han d'aplicar les normes previstes en aquesta secció.

Art. 20. *Programa de fundació.*—1. En la fundació per subscripció pública, els promotors han de comunicar a la Comissió Nacional del Mercat de Valors el projecte d'emissió i redactar el programa de fundació, amb les indicacions que considerin oportunes i necessàriament amb les següents:

a) El nom, cognoms, nacionalitat i domicili de tots els promotors.

b) El text literal dels estatuts que, si s'escau, han de regir la societat.

c) El termini i les condicions per a la subscripció de les accions i, si s'escau, l'entitat o entitats de crèdit on els subscriptors han de desemborsar la suma de diners que estan obligats a lliurar per subscriure-les.

S'ha d'esmentar expressament si els promotors estan o no facultats per ampliar, en cas que sigui necessari, el termini de subscripció.

d) En cas que es projectin aportacions no dineràries, una o diverses vegades, el programa ha d'esmentar-ne suficientment la naturalesa i el valor, el moment o moments en què s'han d'efectuar i, finalment, el nom o la denominació social dels aportants. En tot cas, s'ha d'esmentar expressament el lloc on estan a disposició dels

subscriptors la memòria explicativa i l'informe tècnic sobre la valoració que preveu l'article 38.

e) El Registre Mercantil on s'efectuï el dipòsit del programa de fundació i del fullet informatiu de l'emissió d'accions.

f) El criteri per reduir les subscripcions d'accions en proporció a les efectuades, quan el total d'aquelles excedeixi el valor o la quantia del capital, o la possibilitat de constituir la societat pel total valor subscrit, sigui superior o inferior a l'anunciat en el programa de fundació.

2. El programa de fundació s'ha d'acabar amb un extracte en el qual se n'ha de resumir el contingut.

Art. 21. *Dipòsit del programa.*-1. Els promotors, abans de fer qualsevol publicitat de la societat projectada, han d'aportar a la Comissió Nacional del Mercat de Valors una còpia completa del programa de fundació a la qual han d'adjuntar un informe tècnic sobre la viabilitat de la societat projectada i els documents que recullin les característiques de les accions a emetre i els drets que es reconeixen als subscriptors. Així mateix, han d'aportar un fullet informatiu, el contingut del qual s'ha d'ajustar al que preveu la normativa reguladora del mercat de valors.

El programa ha de ser subscrit per tots els promotors, les signatures dels quals s'han de legitimar notarialment. El fullet ha de ser subscrit, a més, pels intermediaris financers que, si s'escau, s'encarreguin de la col·locació i l'assegurament de l'emissió.

2. Els promotors també han de dipositar en el Registre Mercantil un exemplar imprès del programa de fundació i del fullet informatiu. A aquests documents se'ls ha d'adjuntar el certificat del dipòsit previ davant la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

Per mitjà del "Butlletí Oficial del Registre Mercantil" s'ha de fer públic tant el fet del dipòsit dels indicats documents, com la possibilitat de la seva consulta a la Comissió Nacional del Mercat de Valors o en el mateix Registre Mercantil i un extracte del contingut.

3. En tota la publicitat de la societat projectada, s'hi han d'esmentar les oficines de la Comissió del Mercat de Valors i del Registre Mercantil en què s'ha efectuat el dipòsit del programa de fundació i del fullet informatiu, així com les entitats de crèdit esmentades a la lletra c) de l'apartat primer de l'article anterior, on hi ha d'haver a disposició del públic que vulgui subscriure accions exemplars impresos del fullet informatiu.

Art. 22. *Subscripció d'accions i desemborsament.*-1. La subscripció d'accions, que no pot modificar les condicions del programa de fundació i del fullet informatiu, s'ha de fer dins el termini fixat en aquest, o del de la seva proroga, si n'hi ha, previ desemborsament d'un 25 per 100, almenys, de l'import nominal de cadascuna d'aquestes, que s'ha de dipositar a nom de la societat a l'entitat o entitats de crèdit que a aquest efecte es designin. Les aportacions no dineràries, en cas que n'hi hagi, s'han de fer en la forma prevista en el programa de fundació.

2. Els promotors, en el termini d'un mes comptat des del dia en què finalitzi el de subscripció, han de formalitzar davant d'un notari la llista definitiva de subscriptors, i han d'esmentar expressament el nombre d'accions que correspongui a cadascun, la classe i sèrie, si n'hi ha diverses, i el valor nominal, així com l'entitat o entitats de crèdit on estiguin dipositats a nom de la societat el total dels desemborsaments rebuts dels subscriptors. A aquest efecte, han de lliurar al fedatari autoritzant els justificants d'aquests punts.

Art. 23. *Indisponibilitat de les aportacions.*-Les aportacions són indisponibles fins que la societat quedi inscrita en el Registre Mercantil, excepte per a les despeses

de notaria, de registre i fiscals que siguin imprescindibles per a la inscripció.

Art. 24. *Butlletí de subscripció.*-1. La subscripció d'accions s'ha de fer constar en un document que, esmentant l'expressió "Butlletí de Subscripció", s'ha d'estendre per duplicat i ha de contenir, com a mínim, les indicacions següents:

a) La denominació de la futura societat i la referència a la Comissió Nacional del Mercat de Valors i al Registre Mercantil on s'hagin dipositat el programa de fundació i el fullet informatiu, així com la indicació del "Butlletí Oficial del Registre Mercantil" en el qual se n'hagi publicat l'extracte.

b) El nom i els cognoms o la raó o denominació social, la nacionalitat i el domicili del subscriptor.

c) El nombre d'accions que subscriu, el valor nominal de cadascuna d'elles i la seva classe i sèrie, si n'hi ha diverses.

d) L'import del valor nominal desemborsat.

e) L'acceptació expressa per part del subscriptor del contingut del programa de fundació.

f) La identificació de l'entitat de crèdit en la qual, si s'escau, es realitzin les subscripcions i es desemborsin els imports esmentats en el butlletí de subscripció.

g) La data i signatura del subscriptor.

2. Un exemplar del butlletí de subscripció ha de quedar en poder dels promotors, i se n'ha de lliurar un duplicat al subscriptor amb la signatura d'un dels promotors, com a mínim, o la de l'entitat de crèdit autoritzada per aquests per admetre les subscripcions.

Art. 25. *Convocatòria de la Junta constituent.*-1. En el termini màxim de sis mesos comptats a partir del dipòsit del programa de fundació i del fullet informatiu en el Registre Mercantil, els promotors han de convocar mitjançant una carta certificada i amb quinze dies d'antelació, com a mínim, a cadascun dels subscriptors de les accions perquè concorrin a la Junta constituent, que ha de deliberar especialment sobre els aspectes següents:

a) Aprovació de les gestions realitzades fins aleshores pels promotors.

b) Aprovació dels estatuts socials.

c) Aprovació del valor que s'hagi donat a les aportacions no dineràries, si n'hi ha.

d) Aprovació dels beneficis particulars reservats als promotors, si n'hi ha.

e) Nomenament de les persones encarregades de l'administració de la societat.

f) Designació de la persona o persones que han d'atorgar l'escriptura fundacional de la societat.

2. En l'ordre del dia de la convocatòria s'han de transcriure, com a mínim, tots els assumptes anteriorment exposats. La convocatòria s'ha de publicar, a més, en el "Butlletí Oficial del Registre Mercantil".

Art. 26. *Junta constituent.*-1. La Junta ha d'estar presidida pel promotor que consti com a primer signant del programa de fundació i, en absència seva, pel que triïn els altres promotors. Hi ha d'actuar com a secretari el subscriptor que escullin els assistents.

2. Perquè la Junta es pugui constituir vàlidament, hi ha de concórrer, en nom propi o d'altri, un nombre de subscriptors que representi, almenys, la meitat del capital subscrit. La representació per assistir i votar es regeix pel que estableix aquesta Llei.

3. Abans d'entrar a l'ordre del dia s'ha de confeccionar la llista de subscriptors presents en la forma prevista en aquesta Llei.

Art. 27. *Adopció d'acords.*-1. Cada subscriptor té dret als vots que li corresponguin d'acord amb la seva aportació.

2. Els acords s'han de prendre per una majoria integrada, almenys, per la quarta part dels subscriptors concurrents a la Junta, que representin, com a mínim, la quarta part del capital subscrit.

En cas que es pretengui reservar drets especials per als promotors o que hi hagi aportacions no dineràries, els interessats no poden votar en els acords que els hagin d'aprovar. En aquests dos casos, és suficient la majoria dels vots restants per a l'adopció d'acords.

3. Per modificar el contingut del programa de fundació és necessari el vot unànim de tots els subscriptors concurrents.

Art. 28. *Acta de la Junta constituent.*-Les condicions de constitució de la Junta, els acords adoptats per aquesta i les protestes que s'hi formulin s'han de fer constar en una acta signada pel subscriptor que exerceixi les funcions de secretari, amb el vistiplau del president.

Art. 29. *Espectura i inscripció en el Registre Mercantil.*-1. El mes següent a la celebració de la Junta, les persones que hagin estat designades a aquest efecte han d'atorgar l'espectura pública de constitució de la societat, amb subjecció als acords adoptats per la Junta i als altres documents justificatius.

2. Els atorgadors tenen les facultats necessàries per fer la presentació de l'espectura, tant en el Registre Mercantil com en el de la propietat, i per sol·licitar o practicar la liquidació i fer el pagament dels impostos i les despeses respectius.

3. La espectura s'ha de presentar, en tot cas, per a la seva inscripció en el Registre Mercantil del domicili de la societat dins els dos mesos següents al seu atorgament.

Art. 30. *Responsabilitat dels atorgadors.*-Si hi ha retard en l'atorgament de l'espectura de constitució o en la seva representació a inscripció en el Registre Mercantil, les persones a què es refereix l'article anterior han de respondre solidàriament dels danys i perjudicis causats.

Art. 31. *Obligacions anteriors a la inscripció.*-1. Els promotors han de respondre solidàriament de les obligacions assumides davant tercers amb la finalitat de constituir la societat.

2. Una vegada inscrita, la societat ha d'assumir les obligacions concretes legítimament pels promotors i els ha de reemborsar de les despeses realitzades, sempre que la seva gestió hagi estat aprovada per la Junta constituent o que les despeses hagin estat necessàries.

3. Els promotors no poden exigir aquestes responsabilitats dels simples subscriptors, llevat que aquests hagin incorregut en dol o culpa.

Art. 32. *Responsabilitat dels promotors.*-Els promotors responen solidàriament davant la societat i davant tercers de la realitat i exactitud de les llistes de subscripció que han de presentar a la Junta constituent; dels desemborsaments inicials exigits en el programa de fundació i de la seva adequada inversió; de la veracitat de les declaracions contingudes en l'esmentat programa i en el fullet informatiu, i de la realitat i l'efectiu lliurament a la societat de les aportacions no dineràries.

Art. 33. *Conseqüències de la no inscripció.*-En tot cas, transcorregut un any des del dipòsit del programa de fundació i del fullet informatiu en el Registre Mercantil sense haver-se procedit a inscriure l'espectura de constitució, els subscriptors poden exigir la restitució de les aportacions realitzades amb els fruits que hagin produït.

SECCIÓ QUARTA.-DE LA NUL·LITAT DE LA SOCIETAT

Art. 34. *Causes de nul·litat.*-1. Una vegada inscrita la societat, l'acció de nul·litat només es pot exercir per les causes següents:

a) Perquè l'objecte social és il·lícit o contrari a l'ordre públic.

b) Perquè en l'espectura de constitució o en els estatuts socials, no hi consten la denominació de la societat, les aportacions dels socis, la quantia del capital, l'objecte social o, finalment, pel fet de no respectar-se el desemborsament mínim del capital legalment previst.

c) Per la incapacitat de tots els socis fundadors.

d) Pel fet de no haver concorregut en l'acte constitutiu la voluntat efectiva de dos socis fundadors, com a mínim, en el cas de la pluralitat d'aquests.

2. Llevat dels casos enunciats a l'apartat anterior, no es pot declarar la inexistència ni la nul·litat de la societat ni tampoc se'n pot acordar l'anul·lació.

Art. 35. *Efectes de la declaració de nul·litat.*-1. La sentència que declari la nul·litat de la societat obre la seva liquidació, que s'ha de seguir pel procediment previst en aquesta Llei per als casos de dissolució.

2. La nul·litat no afecta la validesa de les obligacions o dels crèdits de la societat davant tercers ni la dels contractes per aquests davant la societat, i unes i altres s'han de sotmetre al règim propi de la liquidació.

3. Quan el pagament a tercers de les obligacions concretes per la societat declarada nul·la ho exigeixi, els socis estan obligats a desemborsar els seus dividendes passius.

CAPÍTOL III

De les aportacions

SECCIÓ PRIMERA.-DE LES APORTACIONS I DE LES ADQUISICIONS ONEROSAS

Art. 36. *Objecte i títol de l'aportació.*-1. Només poden ser objecte d'aportació els béns o drets patrimonials susceptibles de valoració econòmica.

En cap cas poden ser objecte d'aportació el treball o els serveis. No obstant això, en els estatuts socials es poden establir amb caràcter obligatori per a tots o alguns accionistes prestacions accessòries diferents de les aportacions de capital, sense que puguin integrar el capital de la societat.

2. Qualsevol aportació s'entén realitzada a títol de propietat, llevat que s'estipuli expressament d'una altra manera.

Art. 37. *Aportacions dineràries.*-1. Les aportacions dineràries s'han d'establir en moneda nacional.

2. Si l'aportació és en moneda estrangera, se n'ha de determinar l'equivalència en pessetes d'acord amb la Llei.

Art. 38. *Aportacions no dineràries. Informe pericial.*-1. Les aportacions no dineràries, sigui quina sigui la seva naturalesa, han de ser objecte d'un informe elaborat per uns o diversos experts independents designats pel registrador mercantil de conformitat amb el procediment que es disposi per reglament.

2. L'informe dels experts ha de contenir la descripció de cadascuna de les aportacions no dineràries, amb les dades registrals, si s'escau, així com els criteris de valoració adoptats, amb indicació de si els valors a què aquests condueixen corresponen al nombre i valor nominal i, si s'escau, a la prima d'emissió de les accions a emetre com a contrapartida.

3. L'informe s'ha d'incorporar com a annex a l'escriptura de constitució de la societat o a la d'execució de l'augment del capital social, i se n'ha de dipositar una còpia autenticada en el Registre Mercantil en presentar a inscripció l'escriptura.

Art. 39. Aportacions no dineràries. Responsabilitat.—1. Si l'aportació consisteix en béns mobles o immobles o drets assimilats a aquests, l'aportant està obligat al lliurament i sanejament de la cosa objecte de l'aportació en els termes establerts pel Codi civil per al contracte de compravenda, i s'han d'aplicar les regles del Codi de comerç sobre el mateix contracte en relació amb la transmissió de riscos.

2. Si l'aportació consisteix en un dret de crèdit, l'aportant ha de respondre de la legitimitat d'aquest i de la solvència del deutor.

3. Si s'aporta una empresa o establiment, l'aportant està obligat al sanejament del seu conjunt, si el vici o l'evicció afecten la totalitat o algun dels elements essencials per a la seva explotació normal.

També és procedent el sanejament individualitzat dels elements de l'empresa aportada que siguin importants pel seu valor patrimonial.

Art. 40. Verificació del desemborsament.—1. En tot cas, davant el notari autoritzant, s'ha d'acreditar la realitat de les aportacions dineràries, mitjançant l'exhibició i el lliurament dels resguards de dipòsit a nom de la societat en una entitat de crèdit, o mitjançant el seu lliurament perquè aquell el constitueixi a nom d'aquesta. Aquesta circumstància ha de constar en les escriptures de constitució i d'augment del capital, així com en les que constin els successius desemborsaments.

2. Quan el desemborsament s'efectuï, totalment o parcialment, mitjançant aportacions no dineràries, se n'ha de fer constar, a més, el valor, i si els futurs desemborsaments s'han de fer en metàl·lic o en noves aportacions no dineràries. En aquest últim cas, se n'ha de determinar la naturalesa, el valor i el contingut, la forma i el procediment d'efectuar-les, amb menció expressa del termini del seu desemborsament, que no pot excedir els cinc anys des de la constitució de la societat. S'ha d'esmentar a més el compliment de les formalitats previstes per a aquestes aportacions en els articles anteriors.

Art. 41. Adquisicions oneroses.—1. Les adquisicions de béns a títol onerosos realitzades per la societat dins els dos primers anys a partir de la seva constitució han de ser prèviament aprovades per la Junta general, sempre que l'import d'aquelles excedeixi la desena part del capital social.

Amb la convocatòria de la Junta s'ha de posar a disposició dels accionistes un informe elaborat pels administradors i un altre elaborat per un o diversos experts designats de conformitat amb el procediment establert a l'article 38.

2. No és aplicable el que disposa l'apartat anterior a les adquisicions compreses en les operacions ordinàries de la societat, ni a les que es realitzin en borsa de valors o en subhasta pública.

SECCIÓ SEGONA.—DELS DIVIDENDS PASSIUS

Art. 42. Dividends passius.—L'accionista ha d'aportar a la societat la porció de capital no desemborsada en la forma i dins el termini previstos pels estatuts o, si no, per acord o decisió dels administradors. En aquest últim cas, s'ha d'anunciar en el "Butlletí Oficial del Registre Mercantil" la forma i el termini acordats per fer el pagament.

Art. 43. Mora de l'accionista.—Està en mora l'accionista una vegada vençut el termini fixat pels estatuts socials per al pagament de la porció de capital no desemborsada o l'acordat o decidit pels administradors de la societat, de conformitat amb el que estableix l'article anterior.

Art. 44. Efectes de la mora.—1. L'accionista que estigui en mora en el pagament dels dividends passius no pot exercir el dret de vot. L'import de les seves accions ha de ser deduït del capital social per al còmput del quòrum.

2. El soci morós tampoc té dret a percebre dividends ni a la subscripció preferent de noves accions ni d'obligacions convertibles.

Una vegada abonat l'import dels dividends passius juntament amb els interessos deguts l'accionista pot reclamar el pagament dels dividends no prescrits, però no pot reclamar la subscripció preferent, si el termini per al seu exercici ha transcorregut.

Art. 45. Reintegració de la societat.—1. Quan l'accionista estigui en mora, la societat pot reclamar, segons els casos i atesa la naturalesa de l'aportació no efectuada, el compliment de l'obligació de desemborsament, amb abonament de l'interès legal i dels danys i perjudicis causats per la morositat o alienar les accions a compte i risc del soci morós.

2. Quan s'hagi de procedir a la venda de les accions, l'alienació s'ha de realitzar per mitjà d'un membre de la borsa, si estan admeses a negociació en el mercat borsari, o per mitjà d'un corredor de comerç col·legiat o un notari públic, en un altre cas, i comporta, si és procedent, la substitució del títol originari per un duplicat.

Si la venda no es pot fer, l'acció ha de ser amortitzada, amb la consegüent reducció del capital, i queden en benefici de la societat les quantitats percebudes per aquesta a càrrec de l'acció.

Art. 46. Responsabilitat en la transmissió d'accions no alliberades.—1. L'adquirent d'una acció no alliberada ha de respondre solidàriament amb tots els transmissors que el precedeixin, i a elecció dels administradors de la societat, del pagament de la part no desemborsada.

2. La responsabilitat dels transmissors dura tres anys, comptats des de la data de la respectiva transmissió. Qualsevol pacte en contra de la responsabilitat solidària així determinada és nul.

3. L'adquirent que pagui pot reclamar la totalitat del que han pagat els adquirents posteriors.

CAPÍTOL IV

De les accions

SECCIÓ PRIMERA.—DE L'ACCIÓ I DELS DRETS DE L'ACCIONISTA

Art. 47. L'acció com a part del capital.—1. Les accions representen parts alíquotes del capital social.

És nul·la la creació d'accions que no respondin a una efectiva aportació patrimonial a la societat.

2. No poden ser emeses accions per una xifra inferior al seu valor nominal.

3. És lícita l'emissió d'accions amb prima. La prima d'emissió s'ha de satisfer íntegrament en el moment de la subscripció.

Art. 48. L'acció com a conjunt de drets.—1. L'acció confereix al titular legítim la condició de soci i li atribueix els drets reconeguts en aquesta Llei i en els estatuts.

2. En els termes establerts en aquesta Llei, i llevat dels casos que s'hi preveuen, l'accionista té, com a mínim, els drets següents:

- El de participar en el repartiment dels guanys socials i en el patrimoni resultant de la liquidació.
- El de subscripció preferent en l'emissió de noves accions o d'obligacions convertibles en accions.
- El d'assistir i votar en les juntes generals i el d'impugnar els acords socials.
- El d'informació.

3. Els bons de gaudi lliurats als titulars d'accions amortitzades en virtut de reemborsament no atribueixen el dret de vot.

Art. 49. *Classes i sèries d'accions.*-1. Les accions poden atorgar drets diferents; constitueixen una mateixa classe aquelles que tenen el mateix contingut de drets.

2. Quan dins d'una classe es constitueixin diverses sèries d'accions, totes les que integrin una sèrie han de tenir el mateix valor nominal.

Art. 50. *Accions privilegiades.*-1. Per a la creació d'accions que confereixin algun privilegi davant les ordinàries, s'han d'observar les formalitats prescrites per a la modificació d'estatuts.

2. No és vàlida la creació d'accions amb dret a percebre un interès, sigui quina sigui la forma de la seva determinació, ni la d'aquelles que de manera directa o indirecta alterin la proporcionalitat entre el valor nominal de l'acció i el dret de vot o el dret de subscripció preferent.

SECCIÓ SEGONA.-DE LA DOCUMENTACIÓ I TRANSMISSIÓ DE LES ACCIONS

Art. 51. *Representació de les accions.*-Les accions poden estar representades per mitjà de títols o per mitjà d'anotacions en compte. En un cas i en l'altre tenen la consideració de valors mobiliaris.

Art. 52. *Representació mitjançant títols.*-1. Les accions representades per mitjà de títols poden ser nominatives o al portador, però revesteixen necessàriament la forma nominativa mentre no hagi estat completament desemborsat el seu import, quan la seva transmissibilitat estigui subjecta a restriccions, quan comportin prestacions accessòries o quan així ho exigeixin disposicions especials.

2. Quan les accions s'hagin de representar per mitjà de títols, l'accionista té dret a rebre els que li corresponguin, lliures de despeses.

Art. 53. *Títol de l'acció.*-1. Els títols, siguin de la classe que siguin, han d'estar numerats correlativament, s'han d'estendre en llibres talonaris, poden incorporar una o més accions de la mateixa sèrie i han de contenir, com a mínim, les mencions següents:

a) La denominació i el domicili de la societat, les dades identificadores de la seva inscripció en el Registre Mercantil i el número d'identificació fiscal.

b) El valor nominal de l'acció, el número, la sèrie a la qual pertanyen i, en cas que sigui privilegiada, els drets especials que atorgui.

c) La condició de nominativa o al portador.

d) Les restriccions a la lliure transmissibilitat, quan s'hagin establert.

e) La suma desemborsada o la indicació que l'acció està completament alliberada.

f) Les prestacions accessòries, en cas que en comportin.

g) La subscripció d'un o diversos administradors, que es pot fer mitjançant reproducció mecànica de la signatura. En aquest cas, s'ha d'estendre una acta notarial per la qual s'acrediti la identitat de les signatures reproduïdes mecànicament amb les que s'estampin en presència del notari autoritzant. L'acta ha de ser inscrita en el Registre Mercantil abans de posar en circulació els títols.

2. En el supòsit d'accions sense vot, aquesta circumstància s'ha de fer constar de manera destacada en el títol.

Art. 54. *Resguards provisionals.*-1. Els resguards provisionals de les accions han de revestir necessàriament forma nominativa.

2. Les disposicions dels articles 53, 55 i 58 han de ser observades, en tot el que hi sigui aplicable, per als resguards provisionals.

Art. 55. *Llibre registre d'accions nominatives.*-1. Les accions nominatives han de constar en un llibre registre que ha de portar la societat, en el qual s'han d'inscriure les successives transferències de les accions, amb expressió del nom, cognoms, raó o denominació social, si s'escau, nacionalitat i domicili dels successius titulars, així com la constitució de drets reals i altres gravàmens sobre aquelles.

2. La societat només ha de considerar accionista qui estigui inscrit en aquest llibre.

3. Qualsevol accionista que ho sol·liciti ha de poder examinar el llibre registre d'accions nominatives.

4. La societat només pot rectificar les inscripcions que consideri falses o inexactes quan hagi notificat als interessats la intenció de procedir en aquest sentit i aquests no hi hagin manifestat la seva oposició durant els trenta dies següents a la notificació.

5. Mentre no s'hagin imprès i lliurat els títols de les accions nominatives, l'accionista té dret a obtenir una certificació de les inscrites a nom seu.

Art. 56. *Transmissió d'accions.*-1. Mentre no s'hagin imprès i lliurat els títols, la transmissió d'accions ha de procedir d'acord amb les normes sobre la cessió de crèdits i altres drets incorporals.

Si es tracta d'accions nominatives, els administradors, una vegada sigui acreditada la transmissió, l'han d'inscriure immediatament en el llibre registre d'accions nominatives.

2. Una vegada impresos i lliurats els títols, la transmissió de les accions al portador s'ha de subjectar al que disposa l'article 545 del Codi de comerç.

Les accions nominatives també es poden transmetre mitjançant endossament, cas en què són aplicables, en la mesura que siguin compatibles amb la naturalesa del títol, els articles 15, 16, 19 i 20 de la Llei canviària i del xec. La transmissió s'ha d'acreditar davant la societat mitjançant l'exhibició del títol. Els administradors, una vegada comprovada la regularitat de la cadena d'endossaments, han d'inscriure la transmissió en el llibre registre d'accions nominatives.

Art. 57. *Constitució de drets reals limitats sobre les accions.*-1. La constitució de drets reals limitats sobre les accions és procedent d'acord amb el que disposa el dret comú.

2. Si es tracta d'accions nominatives, la constitució de drets reals es pot efectuar per mitjà d'endossament acompanyat, segons els casos, de la clàusula "valor en garantia" o "valor en usdefruit" o de qualsevol altra d'equivalent.

La inscripció en el llibre registre d'accions nominatives ha de tenir lloc de conformitat amb el que estableix per a la transmissió l'article anterior.

En cas que els títols sobre els quals recau el seu dret no hagin estat impresos i lliurats, el creditor pignoratiu i l'usufructuari tenen dret a obtenir de la societat una certificació de la inscripció del seu dret en el llibre registre d'accions nominatives.

Art. 58. *Legitimació de l'accionista.*-Una vegada impresos i lliurats els títols, l'exhibició d'aquests o, si s'escau, del certificat acreditatiu del seu dipòsit en una entitat autoritzada és necessària per a l'exercici dels drets de l'accionista. Si es tracta d'accions nominatives, l'exhibició només és necessària per obtenir la corresponent inscripció en el llibre registre d'accions nominatives.

Art. 59. *Substitució de títols.*-1. Sempre que sigui procedent la substitució dels títols de les accions o d'altres títols emesos per la societat, aquesta els pot anul·lar quan no hagin estat presentats per al seu bescanvi dins el termini publicat a aquest efecte en el "Butlletí Oficial del Registre Mercantil" i en un dels diaris de més circulació a

la província on la societat tingui el domicili. Aquest termini no pot ser inferior a un mes.

2. Els títols anul·lats han de ser substituïts per altres l'emissió dels quals també s'ha d'anunciar en el "Butlletí Oficial del Registre Mercantil" i en el diari en el qual s'hagi publicat l'anunci del bescanvi.

Si els títols són nominatius, s'han de lliurar o remetre a la persona a nom de la qual figurin o als seus hereus, prèvia justificació del seu dret.

Si aquella no es pot trobar o si els títols són al portador, han de quedar dipositats per compte de qui justifiqui la seva titularitat.

3. Transcorreguts tres anys des del dia de la constitució del dipòsit, els títols emesos en lloc dels anul·lats poden ser venuts per la societat a compte i risc dels interessats i a través d'un membre de la borsa, si estan admesos a negociació en el mercat borsari, o amb la intervenció d'un corredor de comerç col·legiat o un notari si no ho estan. L'import líquid de la venda dels títols ha de ser dipositat a disposició dels interessats al Banc d'Espanya o a la Caixa General de Dipòsits.

Art. 60. *Representació mitjançant anotacions en compte.*-1. Les accions representades per mitjà d'anotacions en compte es regeixen pel que disposa la normativa reguladora del mercat de valors.

2. Aquesta modalitat de representació de les accions també es pot adoptar en els casos de nominativitat obligatòria previstos per l'article 52.

En aquest cas, quan les accions no hagin estat completament desemborsades, o quan comportin prestacions accessòries, aquestes circumstàncies s'han de consignar en l'anotació en compte.

Art. 61. *Modificació de les anotacions en compte.*

La modificació de les característiques de les accions representades per mitjà d'anotacions en compte s'ha de fer pública una vegada hagi estat formalitzada d'acord amb el que preveuen aquesta Llei i la normativa reguladora del mercat de valors, en el "Butlletí Oficial del Registre Mercantil" i en un dels diaris de més circulació a la província on la societat tingui el domicili.

Art. 62. *Intransmissibilitat de les accions abans de la inscripció.*-Fins a la inscripció de la societat o, si s'escau, de l'acord d'augment del capital social en el Registre Mercantil no es poden lliurar ni transmetre les accions.

Art. 63. *Restriccions a la lliure transmissibilitat.*-1. Només són vàlides davant la societat les restriccions a la lliure transmissibilitat de les accions quan recaiguin sobre accions nominatives i estiguin expressament imposades pels estatuts.

2. Són nul·les les clàusules estatutàries que facin pràcticament intransmissible l'acció.

3. La transmissibilitat de les accions només es pot condicionar a l'autorització prèvia de la societat quan els estatuts esmentin les causes que permetin denegar-la.

Llevat que hi hagi una prescripció en contra en els estatuts, l'autorització és concedida o denegada pels administradors de la societat.

En qualsevol cas, transcorregut el termini de dos mesos des que es presenti la sol·licitud d'autorització sense que la societat l'hagi contestat, es considera que l'autorització ha estat concedida.

Art. 64. *Casos especials.*-1. Les restriccions estatutàries a la transmissibilitat de les accions només són aplicables a les adquisicions per causa de mort quan així ho estableixin expressament els mateixos estatuts. En aquest cas, per rebutjar la inscripció de la transmissió en el Llibre registre d'accions nominatives, la societat ha de presentar a l'hereu un adquirent de les accions o oferir-se a adquirir-les ella mateixa pel seu valor real en el moment

en què es va sol·licitar la inscripció, d'acord amb el que preveu l'article 75.

S'entén com a valor real el que determini l'auditor de comptes de la societat i, si aquesta no està obligada a la verificació dels comptes anuals, l'auditor que, a sol·licitud de qualsevol interessat, nomeni el registrador mercantil del domicili social.

2. El mateix règim s'aplica quan l'adquisició de les accions s'hagi produït com a conseqüència d'un procediment judicial o administratiu d'execució.

Art. 65. *Transmissió d'accions amb prestacions accessòries.*-La transmissibilitat de les accions la titularitat de les quals comporti l'obligació de fer prestacions accessòries està condicionada, llevat que hi hagi una disposició en contra dels estatuts, a l'autorització de la societat en la forma establerta a l'article 63.

SECCIÓ TERCERA.-DE LA COPROPIETAT I ELS DRETS REALS SOBRE LES ACCIONS

Art. 66. *Copropietat d'accions.*-1. Les accions són indivisibles.

2. Els copropietaris d'una acció han de designar una sola persona per a l'exercici dels drets de soci i responen solidàriament davant la societat de totes les obligacions que derivin de la condició d'accionista.

La mateixa regla s'aplica en als altres casos de cotitularitat de drets sobre les accions.

Art. 67. *Usudefruit d'accions.*-1. En el cas d'usudefruit d'accions, la qualitat de soci resideix en el nu propietari, però l'usufructuari té dret en tot cas als dividendes acordats per la societat durant l'usudefruit. L'exercici dels altres drets de soci correspon, llevat que hi hagi una disposició en contra en els estatuts, al nu propietari.

L'usufructuari està obligat a facilitar al nu propietari l'exercici d'aquests drets.

2. En les relacions entre l'usufructuari i el nu propietari regeix el que determini el títol constitutiu de l'usudefruit; si no, el que preveu aquesta Llei i, supletòriament, el Codi civil.

Art. 68. *Regles de liquidació.*-1. Finalitzat l'usudefruit, l'usufructuari pot exigir al nu propietari l'increment de valor experimentat per les accions usufructuades que correspongui als beneficis propis de l'explotació de la societat integrats durant l'usudefruit en les reserves expressives que figurin en el balanç de la societat, sigui quina sigui la naturalesa o denominació d'aquestes.

2. Dissolta la societat durant l'usudefruit, l'usufructuari pot exigir al nu propietari una part de la quota de liquidació equivalent a l'increment de valor de les accions usufructuades previst a l'apartat anterior. L'usudefruit s'estén a la resta de la quota de liquidació.

3. Si les parts no arriben a un acord sobre l'import que s'ha d'abonar en els supòsits previstos en els dos apartats anteriors, aquest ha de ser fixat a petició de qualsevol d'aquestes i, a costa de les dues, pels auditors de la societat, i si aquesta no està obligada a la verificació comptable per l'auditor de comptes designat pel registrador mercantil del domicili de la societat.

Art. 69. *Usudefruit d'accions no alliberades.*-1. Quan l'usudefruit recaigui sobre accions no alliberades totalment, el nu propietari és l'obligat davant la societat a fer el pagament dels dividendes passius. Efectuat el pagament, té dret a exigir a l'usufructuari, fins a l'import dels fruits, l'interès legal de la quantitat invertida.

2. Si no ha acomplert aquesta obligació cinc dies abans del venciment del termini fixat per fer el pagament, ho pot fer l'usufructuari, sense perjudici de repetir contra el nu propietari en acabar l'usudefruit.

Art. 70. Usdefruit i dret de subscripció preferent.—1. En els casos d'augment del capital de la societat, si el nu propietari no ha exercit o alienat el dret de subscripció preferent deu dies abans de l'extinció del termini fixat per al seu exercici, l'usufructuari està legitimat per procedir a la venda dels drets o a la subscripció de les accions.

2. Quan s'alienin els drets de subscripció, o bé pel nu propietari, o bé per l'usufructuari, l'usdefruit s'estén a l'import obtingut per l'alienació.

3. Quan se subscriguin noves accions, o bé pel nu propietari, o bé per l'usufructuari, o l'usdefruit s'estengui a les accions el desemborsament de les quals s'hagi pogut realitzar amb el valor total dels drets utilitzats en la subscripció. Aquest valor s'ha de calcular per als drets que cotitzin a borsa pel preu mitjà de cotització, durant el període de subscripció, i pel seu valor teòric en els altres casos. La resta de les accions subscrietes pertany en plena propietat a aquell que n'hagi desemborsat l'import.

4. Els mateixos drets té l'usufructuari en els casos d'emissió d'obligacions convertibles en accions de la societat.

5. Si durant l'usdefruit s'augmenta el capital amb càrrec als beneficis o reserves constituïdes durant aquest, les noves accions corresponen al nu propietari, però s'estén a aquestes l'usdefruit.

Art. 71. Pagament de compensacions.—Les quantitats que s'hagin de pagar en virtut del que disposen els tres articles anteriors, es poden abonar o bé en metàl·lic, o bé en accions de la mateixa classe que les que hagin estat subjectes a usdefruit, calculant el seu valor per la cotització mitjana el trimestre anterior, si cotitzen oficialment i, altrament, pel valor que els correspongui de conformitat amb l'últim balanç de la societat que hagi estat aprovat.

Art. 72. Penyora d'accions.—1. En el cas de penyora d'accions, correspon al propietari d'aquestes, llevat que hi hagi una disposició en contra en els estatuts, l'exercici dels drets d'accionista.

El creditor pignoratiu està obligat a facilitar l'exercici d'aquests drets.

2. Si el propietari incompleix l'obligació de desemborsar els dividendes passius, el creditor pignoratiu pot complir ell mateix aquesta obligació o procedir a la realització de la penyora.

Art. 73. Embargament d'accions.—En el cas d'embargament d'accions s'han d'observar les disposicions que conté l'article anterior, sempre que siguin compatibles amb el règim específic de l'embargament.

SECCIÓ QUARTA.—DELS NEGOCIS SOBRE LES ACCIONS PRÒPIES

Art. 74. Adquisició originària d'accions pròpies.—1. La societat no pot subscriure en cap cas accions pròpies ni accions emeses per la societat dominant.

2. Les accions subscrietes infringint la prohibició de l'apartat anterior són propietat de la societat subscriptora, però han de ser alliberades pels promotors i els socis fundadors o, en cas d'augment del capital social, pels administradors.

3. En cas que la subscripció hagi estat realitzada per una persona interposada, els fundadors o promotors i, si s'escau, els administradors han de respondre solidàriament del reemborsament de les accions subscrietes.

4. En els supòsits previstos als apartats anteriors, estan exempts de responsabilitat els qui demostrin que no han incorregut en culpa.

Art. 75. Adquisició derivativa d'accions pròpies.—La societat només pot adquirir les seves pròpies accions o les emeses per la seva societat dominant dins els límits i amb els requisits que s'enuncien seguidament:

1r Que l'adquisició hagi estat autoritzada per la Junta general, mitjançant acord que ha d'establir les modalitats de l'adquisició, el nombre màxim d'accions a adquirir, el preu mínim i màxim d'adquisició i la durada de l'autorització, que en cap cas pot excedir els divuit mesos.

Quan l'adquisició tingui per objecte accions de la societat dominant, l'autorització ha de procedir de la Junta general d'aquesta societat.

2n Que el valor nominal de les accions adquirides, afegint-se al de les que ja tinguin la societat i les societats filials, no excedeixi el 10 per 100 del capital social.

3r Que l'adquisició permeti a la societat dotar la reserva prescrita per la norma 3a de l'article 79, sense disminuir el capital ni les reserves legalment o estatutàriament indisponibles.

4t Que les accions adquirides estiguin íntegrament desemborsades.

Art. 76. Conseqüències de la infracció.—1. Les accions adquirides en contravenció de qualsevol dels tres primers requisits enunciats a l'article anterior han de ser alienades en el termini màxim d'un any a comptar de la data de la primera adquisició.

A falta d'aquesta alienació, s'ha de procedir immediatament a l'amortització de les accions pròpies i a la conseqüent reducció del capital.

En cas que la societat ometi aquestes mesures, qualsevol interessat pot sol·licitar la seva adopció per l'autoritat judicial. Els administradors estan obligats a sol·licitar l'adopció judicial d'aquestes mesures quan l'acord social sigui contrari a la reducció del capital o no es pugui aconseguir.

Les accions de la societat dominant han de ser venudes judicialment a instància de la part interessada.

2. La inobservança del quart requisit de l'article anterior determina la nul·litat del negoci d'adquisició.

Art. 77. Supòsits de lliure adquisició.—La societat pot adquirir les seves pròpies accions o les de la seva societat dominant, sense que hi sigui aplicable el que disposen els articles anteriors, en els casos següents:

a) Quan les accions pròpies s'adquireixin en execució d'un acord de reducció del capital adoptat per la Junta general de la societat.

b) Quan les accions formin part d'un patrimoni adquirit a títol universal.

c) Quan les accions que estiguin íntegrament alliberades siguin adquirides a títol gratuït.

d) Quan les accions íntegrament alliberades s'adquireixin com a conseqüència d'una adjudicació judicial per satisfer un crèdit de la societat davant el titular de les accions.

Art. 78. Obligació d'alienar.—1. Les accions adquirides en virtut del que disposa l'article anterior han de ser alienades en un termini màxim de tres anys a comptar de la seva adquisició, llevat que siguin amortitzades per reducció del capital o que, sumades a les que tinguin la societat i les seves societats filials, no excedeixin el 10 per 100 del capital social.

2. Si no es produeix l'alienació en el termini indicat, s'ha de procedir d'acord amb el que preveu l'article 76.

Art. 79. Règim de les accions pròpies.—Quan una societat hagi adquirit accions pròpies o de la seva societat dominant s'han d'aplicar les normes següents:

1r Queda en suspens l'exercici del dret de vot i dels altres drets polítics incorporats a les accions pròpies i a les de la societat dominant.

Els drets econòmics inherents a les accions pròpies, a excepció del dret a l'assignació gratuïta de noves accions, han de ser atribuïts proporcionalment a la resta de les accions.

2n Les accions pròpies s'han de computar en el capital als efectes de calcular les quotes necessàries per a la constitució i l'adopció d'acords a la Junta.

3r S'ha d'establir en el passiu del balanç una reserva indisponible equivalent a l'import de les accions pròpies o de la societat dominant computat en l'actiu. Aquesta reserva s'ha de mantenir mentre les accions no siguin alienades o amortitzades.

4t L'informe de gestió de la societat adquirent i, si s'escau, el de la societat dominant, han d'esmentar com a mínim:

a) Els motius de les adquisicions i alienacions realitzades durant l'exercici.

b) El nombre i el valor nominal de les accions adquirides i alienades durant l'exercici i la fracció del capital social que representen.

c) En cas d'adquisició o alienació a títol oneros, la contraprestació per les accions.

d) El nombre i el valor nominal del total de les accions adquirides i conservades en cartera per la mateixa societat o per una persona interposada i la fracció del capital social que representen.

Art. 80. *Acceptació en garantia d'accions pròpies*.-1. La societat només pot acceptar en penyora o en una altra forma de garantia les seves accions pròpies o les emeses per la societat dominant dins els límits i amb els mateixos requisits aplicables a l'adquisició d'aquestes.

2. El que disposa l'apartat anterior no s'aplica a les operacions fetes en l'àmbit de les activitats ordinàries dels bancs i altres entitats de crèdit. Tanmateix, aquestes operacions han de complir el requisit a què es refereix el número 3r de l'article 75.

3. A les accions posseïdes en concepte de penyora o d'una altra reforma de garantia se'ls aplica, el tot el que hi sigui compatible, l'article anterior.

Art. 81. *Assistència financera per a l'adquisició d'accions pròpies*.-1. La societat no pot anticipar fons, concedir préstecs, prestar garanties ni facilitar cap tipus d'assistència financera per a l'adquisició de les seves accions o d'accions de la seva societat dominant per un tercer.

2. El que disposa l'apartat anterior no s'aplica als negocis dirigits a facilitar al personal de l'empresa l'adquisició de les seves accions o d'accions d'una societat del grup.

3. La prohibició de l'apartat primer no s'aplica a les operacions efectuades per bancs o altres entitats de crèdit en l'àmbit de les operacions ordinàries pròpies del seu objecte social que se sufraguin amb càrrec als béns lliures de la societat. Aquesta ha d'establir en el passiu del balanç una reserva equivalent a l'import dels crèdits anotats en l'actiu.

Art. 82. *Participacions recíproques*.-No es poden establir participacions recíproques que excedeixin el 10 per 100 de la xifra de capital de les societats participades. La prohibició també afecta les participacions circulars constituïdes per mitjà de societats filials.

Art. 83. *Conseqüències de la infracció*.-1. La violació del que disposa l'article anterior determina l'obligació a càrrec de la societat que rebí abans la notificació a què es refereix l'article 86 de reduir al 10 per 100 la seva participació en el capital de l'altra societat.

Si les dues societats reben simultàniament la notificació, l'obligació de reduir és a càrrec de tots dos, llevat que arribin a un acord perquè la reducció sigui efectuada només per una d'aquestes.

2. La reducció a què es refereix l'apartat anterior s'ha de portar a terme en el termini màxim d'un any a comptar de la data de la notificació, i mentrestant queda en suspens el dret de vot corresponent a les participacions excedents.

El termini per a la reducció és de tres anys per a les participacions adquirides en qualsevol de les circumstàncies previstes per l'article 77.

3. L'incompliment de l'obligació de reducció establerta en els apartats anteriors determina la venda judicial de les participacions excedents a instància de la part interessada i la suspensió dels drets corresponents a totes les participacions que la societat incomplidora tingui en l'altra societat.

Art. 84. *Reserva de participacions recíproques*.-En el passiu del balanç de la societat obligada a la reducció s'ha d'establir una reserva equivalent a l'import de les participacions recíproques que excedeixin el 10 per 100 del capital computades en l'actiu.

Art. 85. *Exclusió del règim de participacions recíproques*.-La disciplina continguda en els tres articles anteriors no és aplicable a les participacions recíproques establertes entre una societat filial i la seva societat dominant.

Art. 86. *Notificació*.-1. La societat que, per si o per mitjà d'una societat filial, arribi a tenir més del 10 per 100 del capital d'una altra societat, l'hi ha de notificar immediatament, i mentrestant queden suspesos els drets corresponents a les seves participacions.

La notificació s'ha de repetir per a cada una de les successives adquisicions que superin el 5 per 100 del capital.

2. Les notificacions previstes a l'apartat anterior s'han de recollir en les memòries explicatives de les dues societats.

Art. 87. *Societat dominant*.-Als efectes d'aquesta secció, s'entén per societat dominant la que, en relació amb la societat adquirent, es trobi en algun dels casos de l'apartat 1 de l'article 42 del Codi de comerç.

Art. 88. *Persona interposada*.-1. Es considera nul qualsevol acord entre la societat i una altra persona en virtut del qual aquesta s'obligui o es legítimi per formalitzar en nom propi però per compte d'aquella alguna de les operacions que en aquesta secció es prohibeix realitzar a la societat.

Els negocis realitzats per la persona interposada amb tercers s'entenen efectuats per compte propi i no produeixen cap efecte sobre la societat.

2. Els negocis realitzats per una persona interposada, quan la seva realització no estigui prohibida a la societat, així com les accions pròpies o de la societat dominant sobre les quals recaiguin aquests negocis, estan sotmesos a les disposicions d'aquesta secció.

Art. 89. *Règim sancionador*.-1. La infracció de qualsevol de les prohibicions establertes en aquesta secció ha de ser sancionada amb una multa, que s'imposa als administradors de la societat infractora, prèvia instrucció d'expedient, pel Ministeri d'Economia i Hisenda, amb audiència dels interessats i de conformitat amb la Llei de procediment administratiu, per un import de fins al valor nominal de les accions subscrites, adquirides o acceptades en garantia per la societat o adquirides per un tercer amb assistència financera de la societat.

2. L'incompliment del deure d'alienar previst en els articles anteriors es considera infracció independent.

3. Les infraccions a què es refereix el present article prescriuen al cap de tres anys.

SECCIÓ CINQUENA.-DE LES ACCIONS SENSE VOT

Art. 90. *Emissió*.-Les societats anònimes poden emetre accions sense dret de vot per un import nominal no superior a la meitat del capital social desemborsat.

Art. 91. *Drets preferents*.-1. Els titulars d'accions sense vot tenen dret a percebre el dividend anual mínim

que estableixin els estatuts socials, que no pot ser inferior al 5 per 100 del capital desemborsat per cada acció sense vot. Una vegada acordat el dividend mínim, els titulars de les accions sense vot tenen dret al mateix dividend que correspongui a les accions ordinàries.

Si hi ha beneficis distribuïbles, la societat està obligada a acordar el repartiment del dividend mínim a què es refereix el paràgraf anterior. Si no hi ha beneficis distribuïbles o si no n'hi ha en una quantitat suficient, la part del dividend mínim no pagada ha de ser satisfeta dins els cinc exercicis següents.

Dins d'aquest termini, mentre no se satisfaci la part no pagada del dividend mínim, les accions sense vot confereixen aquest dret a les juntes generals i especials d'accionistes.

2. Les accions sense vot només estan afectades per la reducció del capital social per pèrdues, sigui quina sigui la forma en què es realitzi, quan la reducció superi el valor nominal de les altres accions. Si, com a conseqüència de la reducció, el valor nominal de les accions sense vot excedeix la meitat del capital social desemborsat, s'ha de restablir aquesta proporció en el termini màxim de dos anys. En cas contrari, és procedent la dissolució de la societat.

Quan en virtut de la reducció del capital s'amortitzen totes les accions ordinàries, les accions sense vot tenen aquest dret fins que es restableixi la proporció prevista legalment amb les accions ordinàries.

3. Les accions sense vot confereixen al titular el dret a obtenir el reemborsament del valor desemborsat abans que es distribueixi cap quantitat a les altres accions en cas de liquidació de la societat.

Art. 92. Altres drets.–1. Les accions sense vot atribueixen als titulars els altres drets de les accions ordinàries, llevat del de vot.

2. Les accions sense vot no es poden agrupar als efectes de la designació de vocals del Consell d'Administració pel sistema de representació proporcional. El valor nominal d'aquestes accions no s'ha de tenir en compte als efectes de l'exercici d'aquest dret pels altres accionistes.

3. Qualsevol modificació estatutària que lesioni directament o indirectament els drets de les accions sense vot, exigeix l'acord de la majoria de les accions pertanyents a la classe afectada.

CAPÍTOL V

Dels òrgans de la societat

SECCIÓ PRIMERA.—DE LA JUNTA GENERAL

Art. 93. Junta general.–1. Els accionistes, constituïts en Junta general degudament convocada, han de decidir per majoria en els assumptes propis de la competència de la Junta.

2. Tots els socis, fins i tot els dissidents i els que no hagin participat a la reunió, estan sotmesos als acords de la Junta general.

Art. 94. Classes de juntes.–Les juntes generals poden ser ordinàries o extraordinàries i han de ser convocades pels administradors de la societat.

Art. 95. Junta ordinària.–La Junta general ordinària, prèviament convocada a aquest efecte, s'ha de reunir necessàriament dins els sis primers mesos de cada exercici, per censurar la gestió social, aprovar, si s'escau, els comptes de l'exercici anterior i resoldre sobre l'aplicació del resultat.

Art. 96. Junta extraordinària.–Tota Junta que no sigui la prevista a l'article anterior té la consideració de Junta general extraordinària.

Art. 97. Convocatòria de la Junta.–1. La Junta general ordinària ha de ser convocada mitjançant un anunci publicat en el "Butlletí Oficial del Registre Mercantil" i en un dels diaris de més circulació a la província, almenys, quinze dies abans de la data fixada per a la seva celebració.

2. L'anunci ha d'expressar la data de la reunió en primera convocatòria i tots els assumptes que s'hi han de tractar.

Art. 98. Segona convocatòria.–1. En l'anunci a què es refereix l'article anterior, s'hi pot fer constar, també, la data en la qual, si és procedent, s'ha de reunir la Junta en segona convocatòria.

2. Entre la primera i la segona reunió ha de transcórrer, com a mínim, un termini de vint-i-quatre hores.

3. Si la Junta general degudament convocada no se celebra en primera convocatòria, ni s'ha previst en l'anunci la data de la segona, aquesta ha de ser anunciada, amb els mims requisits de publicitat que la primera, dins els quinze dies següents a la data de la Junta no celebrada i amb vuit d'antelació a la data de la reunió.

Art. 99. Junta universal.–No obstant el que disposen els articles anteriors, la Junta s'entén convocada i queda vàlidament constituïda per tractar qualsevol assumpte sempre que hi estigui present tot el capital social i els assistents acceptin per unanimitat la celebració de la Junta.

Art. 100. Facultat i obligació de convocar.–1. Els administradors poden convocar la Junta general extraordinària d'accionistes sempre que ho considerin convenient per als interessos socials.

2. També l'han de convocar quan ho sol·licitin socis que siguin titulars, com a mínim, d'un 5 per 100 del capital social, expressant en la sol·licitud els assumptes que s'han de tractar a la Junta. En aquest cas, la Junta ha de ser convocada per celebrar-se dins els trenta dies següents a la data en què s'hauria requerit notarialment els administradors per convocar-la.

3. Els administradors han de confeccionar l'ordre del dia, incloent-hi necessàriament els assumptes que hagin estat objecte de sol·licitud.

Art. 101. Convocatòria judicial.–1. Si la Junta general ordinària no és convocada dins el termini legal, ho pot ser, a petició dels socis i amb l'audiència dels administradors, pel jutge de primera instància del domicili social, el qual, a més, ha de designar la persona que l'ha de presidir.

2. Aquesta mateixa convocatòria s'ha de realitzar respecte a la Junta general extraordinària, quan ho sol·licitin el nombre de socis a què es refereix l'article anterior.

Art. 102. Constitució de la Junta.–1. La Junta general d'accionistes queda vàlidament constituïda en primera convocatòria si els accionistes presents o representats tenen, com a mínim, el 25 per 100 del capital subscrit amb dret de vot. Els estatuts poden fixar un quòrum superior.

2. En segona convocatòria, és vàlida la constitució de la Junta sigui quin sigui el capital concurrent a aquesta, llevat que els estatuts fixin un quòrum determinat, el qual, necessàriament, ha de ser inferior al que aquells hagin establert o exigeixi la Llei per a la primera convocatòria.

Art. 103. Constitució. Supòsits especials.–1. Perquè la Junta general ordinària o extraordinària pugui acordar vàlidament l'emissió d'obligacions, l'augment o la reducció del capital, la transformació, fusió, o escissió de la societat i, en general, qualsevol modificació dels estatuts socials, és necessària, en primera convocatòria, la concurrència d'accionistes presents o representats que tinguin, com a mínim, el 50 per 100 del capital subscrit amb dret a vot.

2. En segona convocatòria, és suficient la concurrència del 25 per 100 del capital.

Quan hi hagi accionistes que representin menys del 50 per 100 del capital subscrit amb dret a vot, els acords a què es refereix l'apartat anterior només es poden adoptar vàlidament amb el vot favorable dels dos terços del capital present o representat a la Junta.

3. Els estatuts socials poden elevar els quòrum i majories previstos en els apartats anteriors.

Art. 104. Legitimació per assistir a la Junta.—1. Els estatuts poden condicionar el dret d'assistència a la Junta general a la legitimació anticipada de l'accionista, però en cap cas poden impedir l'exercici d'aquest dret als titulars d'accions nominatives i d'accions representades per mitjà d'anotacions en compte que les tinguin inscrites en els seus respectius registres amb cinc dies d'antelació a aquell en què s'hagi de celebrar la Junta, ni als tenidors d'accions al portador que amb la mateixa antelació hagin efectuat el dipòsit de les seves accions o, si s'escau, del certificat acreditatiu del seu dipòsit en una entitat autoritzada, en la forma prevista pels estatuts. Si els estatuts no contenen una previsió en aquest últim aspecte, el dipòsit es pot fer en el domicili social.

El document que acrediti el compliment d'aquests requisits ha de ser nominatiu i té eficàcia legitimadora davant la societat.

2. Els administradors han d'assistir a les juntes generals. Els estatuts poden autoritzar o ordenar l'assistència de directors, gerents, tècnics i altres persones que tinguin interès en la bona marxa dels afers socials.

3. El president de la Junta general pot autoritzar l'assistència de qualsevol altra persona que consideri convenient. No obstant això, la Junta pot revocar l'autorització.

Art. 105. Limitacions dels drets d'assistència i vot.—1. Els estatuts poden exigir, respecte a totes les accions, sigui quina sigui la seva classe o sèrie, la possessió d'un nombre mínim per assistir a la Junta general sense que, en cap cas, el nombre exigint pugui ser superior a l'u per mil del capital social.

2. També poden fixar amb caràcter general el nombre màxim de vots que pot emetre un mateix accionista o societats pertanyents a un mateix grup.

3. Per a l'exercici del dret d'assistència a les juntes i el de vot és lícita l'agrupació d'accions.

Art. 106. Representació.—1. Tot accionista que tingui dret d'assistència es pot fer representar a la Junta general per mitjà d'una altra persona, encara que aquesta no sigui accionista. Els estatuts poden limitar aquesta facultat.

2. La representació s'ha de conferir per escrit i amb caràcter especial per a cada Junta.

3. La representació sempre és revocable. L'assistència personal a la Junta del representat té valor de revocació.

Art. 107. Sol·licitud pública de representació.—1. En cas que els mateixos administradors de la societat, les entitats dipositàries dels títols o les encarregades del registre d'anotacions en compte sol·licitin la representació per a si o per a un altre i, en general, sempre que la sol·licitud es formulï de forma pública, el document on consti el poder ha de contenir o portar annex l'ordre del dia, així com la sol·licitud d'instruccions per a l'exercici del dret de vot i la indicació del sentit en què votarà el representant en cas que no s'imparteixin instruccions precises.

2. Com a excepció, el representant pot votar en sentit diferent quan es presentin circumstàncies ignorades en el moment de l'enviament de les instruccions i es corri el risc de perjudicar els interessos del representat. En cas de vot emès en un sentit diferent de les instruccions, el representant ha d'informar immediatament el

representat, per mitjà d'un escrit en què expliqui les raons del vot.

3. S'entén que hi ha hagut sol·licitud pública quan una mateixa persona tingui la representació de més de tres accionistes.

Art. 108. Representació familiar.—Les restriccions establertes en els articles anteriors no són aplicables quan el representant sigui el cònjuge o un ascendent o descendent del representat, ni tampoc quan aquell tingui poder general conferit en un document públic amb facultats per administrar tot el patrimoni que el representat tingui en el territori nacional.

Art. 109. Lloc i temps de celebració.—1. Les juntes generals s'han de celebrar a la localitat on la societat tingui el domicili, el dia assenyalat a la convocatòria, i les seves sessions poden ser prorrogades durant un o més dies consecutius.

2. La prorroga es pot acordar a proposta dels administradors o a petició d'un nombre de socis que representi la quarta part del capital present a la Junta.

3. Sigui quin sigui el nombre de sessions en què se celebri la Junta, es considera única i s'ha d'estendre una sola acta per a totes les sessions.

Art. 110. Presidència de la Junta.—1. La Junta general és presidida per la persona que designen els estatuts; si no, pel president del Consell d'Administració, i a falta d'aquest, per l'accionista que elegeixin en cada cas els socis assistents a la reunió.

2. El president ha d'estar assistit per un secretari, designat també pels estatuts o pels accionistes assistents a la Junta.

Art. 111. Llista d'assistents.—1. Abans d'entrar en l'ordre del dia s'ha de formar la llista dels assistents, expressant el caràcter o la representació de cadascun i el nombre d'accions pròpies o alienes amb què concorrin.

2. Al final de la llista s'ha de determinar el nombre d'accionistes presents o representats, i també l'import del capital del qual siguin titulars, especificant el que correspon als accionistes amb dret de vot.

Art. 112. Dret d'informació.—1. Els accionistes poden sol·licitar per escrit, amb anterioritat a la reunió de la Junta, o verbalment durant aquesta, els informes o aclariments que considerin necessaris sobre els assumptes compresos en l'ordre del dia. Els administradors estan obligats a proporcionar-los-hi, llevat dels casos en què, segons el parer del president, la publicitat de les dades sol·licitades perjudiqui els interessos socials.

2. Aquesta excepció no és procedent quan la sol·licitud estigui recolzada per accionistes que representin, almenys, la quarta part del capital.

Art. 113. Acta de la Junta.—1. L'acta de la Junta pot ser aprovada per la mateixa Junta a continuació que s'hagi celebrat, i, si no, i dins el termini de quinze dies, pel president i dos interventors, un en representació de la majoria i un altre per la minoria.

2. L'acta aprovada en qualsevol d'aquestes dues formes té força executiva a partir de la data de l'aprovació.

Art. 114. Acta notarial.—1. Els administradors poden requerir la presència d'un notari perquè estengui acta de la Junta i estan obligats a fer-ho sempre que, amb cinc dies d'antelació al previst per a la celebració de la Junta, ho sol·licitin accionistes que representin, almenys, l'1 per 100 del capital social.

Els honoraris notariais són a càrrec de la societat.

2. L'acta notarial té la consideració d'acta de la Junta.

SECCIÓ SEGONA.—IMPUGNACIÓ D'ACORDS SOCIALS

Art. 115. *Acords impugnables.*

1. Poden ser impugnats els acords de les juntes que siguin contraris a la Llei, s'oposin als estatuts o lesionin, en benefici d'un o diversos accionistes o de tercers, els interessos de la societat.

2. Són nuls els acords contraris a la Llei. Els altres acords a què es refereix l'apartat anterior són anul·lables.

3. No és procedent la impugnació d'un acord social quan hagi estat deixat sense efecte o substituït vàlidament per un altre.

Si és possible eliminar la causa d'impugnació, el jutge ha d'atorgar un termini raonable perquè aquella pugui ser solucionada.

Art. 116. *Caducitat de l'acció.*—1. L'acció d'impugnació dels acords nuls caduca en el termini d'un any. Queden exceptuats d'aquesta regla els acords que per la seva causa o contingut siguin contraris a l'ordre públic.

2. L'acció d'impugnació dels acords anul·lables caduca al cap de quaranta dies.

3. Els terminis de caducitat previstos als apartats anteriors es computen des de la data d'adopció de l'acord i, si són inscriptibles, des de la data de la publicació en el "Butlletí Oficial del Registre Mercantil".

Art. 117. *Legitimació.*—1. Per a la impugnació dels acords nuls, hi estan legitimats tots els accionistes, els administradors i qualsevol tercer que hi acrediti un interès legítim.

2. Per a la impugnació d'acords anul·lables, hi estan legitimats els accionistes assistents a la Junta que hagin fet constar en acta la seva oposició a l'acord, els absents i els que hagin estat il·legítimament privats del vot, així com els administradors.

3. Les accions d'impugnació s'han d'adreçar contra la societat.

Quan l'actor tingui la representació exclusiva de la societat i la Junta no tingui designat ningú a aquest efecte, el jutge ha de nomenar la persona que l'ha de representar en el procés, entre els accionistes que hagin votat a favor de l'acord impugnat.

4. Els accionistes que hagin votat a favor de l'acord impugnat poden intervenir a costa seva en el procés per mantenir-ne la validesa.

Art. 118. *Competència.*—És jutge competent per conèixer de l'assumpte, amb exclusió de qualsevol altre, el jutge de primera instància del lloc del domicili social. El jutge ha d'examinar d'ofici la seva pròpia competència.

Art. 119. *Procediment.*—1. Les accions d'impugnació dels acords socials es tramiten d'acord amb el que disposa la Llei d'enjudiciament civil per al judici de menor quantia.

2. Totes les impugnacions basades en causa d'anul·labilitat que tinguin per objecte un mateix acord s'han de substanciar i decidir en un sol procés. Amb aquesta finalitat, en els llocs on hi hagi més d'un jutjat de primera instància, les demandes que es presentin amb posterioritat a una altra s'han de repartir al jutge que conegui de la primera. El jutjat, sigui o no únic en el lloc, no ha de donar curs a cap demanda d'impugnació fins que hagi transcorregut el termini de caducitat assenyalat a l'apartat segon de l'article 116.

Les impugnacions basades en causes de nul·litat que s'exerceixin dins el termini de caducitat de les impugnacions d'acords anul·lables s'acumulen a aquestes segons les regles anteriors. En els altres casos, cal atènyer-se al que disposa la Llei d'enjudiciament civil, sobre l'acumulació d'actuacions.

3. Si entre les proves admeses hi ha la pericial comptable, el jutge pot atorgar un termini extraordinari de prova, que en cap cas ha de ser superior a dos mesos.

Art. 120. *Suspensió de l'acord impugnat.*—1. El demandant o demandants que representin almenys un 5 per 100 del capital social poden sol·licitar en el seu escrit de demanda la suspensió de l'acord impugnat.

2. El jutge ha de proveir la sol·licitud en la compareixença prèvia, i pot disposar que s'assegurin mitjançant un aval o caució els perjudicis que eventualment es puguin causar a la societat.

En cas de perill d'endarreriment, el jutge, amb anterioritat a la compareixença prèvia, pot decretar la suspensió d'acord amb les normes del procediment incidental.

3. Contra la resolució del jutge es pot presentar recurs de reposició i contra l'acte desestimatori de la reposició es pot interposar recurs d'apel·lació, que s'ha d'admetre a ambdós efectes, mitjançant un escrit que s'ha de presentar en el termini de cinc dies.

4. El jutjat ha d'admetre el recurs i citar les parts perquè en un termini igual es personin a l'audiència.

Dins del termini de la citació, el recurrent ha de compareixer davant l'audiència i alhora ha de formalitzar el recurs per mitjà d'un escrit motivat, el qual s'ha de traslladar pel termini de cinc dies als recorreguts que hagin comparegut, a fi que s'hi puguin oposar.

5. L'audiència, sense cap altre tràmit i sense celebració de vista, ha d'emetre resolució en el termini de deu dies. Contra la resolució de l'audiència no es pot interposar cap recurs.

Art. 121. *Anotació preventiva.*—1. L'anotació preventiva de la demanda d'impugnació en el Registre Mercantil i la seva publicació en el butlletí oficial es poden obtenir d'acord amb el que preveu el Reglament del Registre Mercantil.

2. L'anotació preventiva de les resolucions fermes que ordenin la suspensió de l'acord impugnat s'ha de practicar, sense cap altre tràmit, a la vista d'aquelles.

3. L'anotació preventiva de la demanda s'ha de cancel·lar quan aquesta es desestimi per sentència ferma i quan hagi desistit de l'acció la part demandant o caducat la instància. En les mateixes circumstàncies es cancel·la l'anotació preventiva de la suspensió de l'acord.

Art. 122. *Sentència.*—1. La sentència que estimi l'acció d'impugnació produeix efectes davant tots els accionistes, però no afecta els drets adquirits per tercers de bona fe a conseqüència de l'acord impugnat.

2. La sentència ferma que declari la nul·litat d'un acord inscriptible s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil. El "Butlletí Oficial del Registre Mercantil" n'ha de publicar un extracte.

3. En cas que l'acord impugnat estigui inscrit en el Registre Mercantil, la sentència ha de determinar, a més, la cancel·lació de la seva inscripció, així com la dels assentaments posteriors que siguin contradictoris amb aquesta.

SECCIÓ TERCERA.—DELS ADMINISTRADORS

Art. 123. *Nomenament.*—1. El nomenament dels administradors i la determinació del seu nombre, quan els estatuts estableixin només el màxim i el mínim, correspon a la Junta general, la qual pot, a més, en defecte de disposició estatutària, fixar les garanties que els administradors han de prestar o rellevar-los d'aquesta prestació.

2. Per ser nomenat administrador no es requereix la qualitat d'accionista, llevat que els estatuts disposin el contrari.

Art. 124. *Prohibicions.*—No poden ser administradors els fallits i concursats no rehabilitats, els menors i incapacitats, els condemnats a penes que comportin la inhabili-

tació per a l'exercici de càrrec públic, els qui hagin estat condemnats per incompliment greu de lleis o disposicions socials i aquells que per raó del seu càrrec no puguin exercir el comerç. Tampoc poden ser administrats de les societats els funcionaris al servei de l'Administració amb funcions en el seu càrrec relacionades amb les activitats pròpies de la societat de què es tracti.

Art. 125. *Acceptació i inscripció del nomenament.*—El nomenament dels administradors té efecte des del moment de la seva acceptació i ha de ser presentat a inscripció en el Registre Mercantil dins els deu dies següents a la data d'aquella, i s'hi ha de fer constar els noms, cognoms i edat, si són persones físiques o la denominació social, si són persones jurídiques i, en tots dos casos, el domicili i la nacionalitat i, en relació amb els administradors que tinguin atribuïda la representació de la societat, si poden actuar per si sols o necessiten fer-ho conjuntament.

Art. 126. *Durada del càrrec.*—Els administradors han d'exercir el càrrec durant el termini que assenyalin els estatuts socials, que no pot excedir els cinc anys. Poden ser reelegits una vegada o més per períodes de la mateixa durada màxima.

Art. 127. *Exercici del càrrec.*—1. Els administradors han d'exercir el càrrec amb la diligència d'un empresari ordenat i d'un representant lleial.

2. Han de guardar secret sobre les informacions de caràcter confidencial, fins i tot després de cessar en les seves funcions.

Art. 128. *Representació de la societat.*—La representació de la societat, en judici o fora d'aquest, correspon als administradors en la forma que determinen els estatuts.

Art. 129. *Àmbit de la representació.*—1. La representació s'estén a tots els actes compresos en l'objecte social delimitat en els estatuts. Qualsevol limitació de les facultats representatives dels administradors, encara que estigui inscrita en el Registre Mercantil, és ineficaç davant tercers.

2. La societat està obligada davant tercers que hagin actuat de bona fe i sense culpa greu, encara que es desprengui dels estatuts inscrits en el Registre Mercantil que l'acte no està comprès en l'objecte social.

Art. 130. *Retribució.*—La retribució dels administradors ha de ser fixada en els estatuts. Quan consisteixi en una participació en els guanys, només pot ser sostreta dels beneficis líquids i després d'estar cobertes les atencions de la reserva legal i de l'estatutària i d'haver-se reconegut als accionistes un dividend del 4 per 100, o el tipus més alt que els estatuts hagin establert.

Art. 131. *Separació.*—La separació dels administradors pot ser acordada en qualsevol moment per la Junta general.

Art. 132. *Separació. Supòsits especials.*—1. Els administradors que estiguin inclosos en qualsevol de les prohibicions de l'article 124 han de ser immediatament destituïts, a petició de qualsevol accionista, sense perjudici de la responsabilitat en què puguin incórrer, de conformitat amb l'article 133, per la seva conducta deslleial.

2. Els administradors que ho siguin d'una altra societat competidora i les persones que sota qualsevol forma tinguin interessos oposats als de la societat han de cessar en el càrrec a petició de qualsevol soci i per acord de la Junta general.

Art. 133. *Responsabilitat.*—1. Els administradors han de respondre davant la societat, davant els accionistes i davant els creditors socials del dany que causin per actes contraris a la Llei o als estatuts o pels realitzats sense la diligència amb la qual han d'exercir el càrrec.

2. Han de respondre solidàriament tots els membres de l'òrgan d'administració que va realitzar l'acte o va adoptar l'acord lesiu, excepte els que provin que, no havent intervingut en la seva adopció i execució, en desconeixien l'existència o tot i conèixer-la van fer tot el convenient per evitar el dany o, almenys, s'hi van oposar expressament.

3. En cap cas exonera de responsabilitat la circumstància que l'acte o acord lesiu hagi estat adoptat, autoritzat o ratificat per la Junta general.

Art. 134. *Acció social de responsabilitat.*—1. L'acció de responsabilitat contra els administradors l'ha d'entaular la societat, previ acord de la Junta general, que pot ser adoptat encara que no consti en l'ordre del dia.

Els estatuts no poden establir una majoria diferent de la prevista per l'article 93 per a l'adopció d'aquest acord.

2. En qualsevol moment la Junta general pot transigir o renunciar a l'exercici de l'acció, sempre que no s'hi oposin socis que representin el 5 per 100 del capital social.

L'acord de promoure l'acció o de transigir determina la destitució dels administradors afectats.

3. L'aprovació dels comptes anuals no impedeix ni suposa l'exercici de l'acció de responsabilitat ni suposa la renúncia a l'acció acordada o exercida.

4. Els accionistes, en els termes previstos a l'article 100, poden sol·licitar la convocatòria de la Junta general perquè aquesta decideixi sobre l'exercici de l'acció de responsabilitat i també entaular conjuntament l'acció de responsabilitat en defensa de l'interès social quan els administradors no convoquin la Junta general sol·licitada amb aquesta finalitat, quan la societat no l'entauli dins el termini d'un mes, comptat des de la data d'adopció del corresponent acord, o bé quan aquest hagi estat contrari a l'exigència de responsabilitat.

5. Els creditors de la societat poden exercir l'acció social de responsabilitat contra els administradors quan no hagi estat exercida per la societat o els seus accionistes, sempre que el patrimoni social sigui insuficient per a la satisfacció dels seus crèdits.

Art. 135. *Acció individual de responsabilitat.*—No obstant el que disposen els articles precedents, queden estal·lies les accions d'indemnització que puguin correspondre als socis i als tercers per actes d'administradors que lesionin directament els interessos d'aquells.

SECCIÓ QUARTA.—DEL CONSELL D'ADMINISTRACIÓ

Art. 136. *Concepte.*—Quan l'administració es confii conjuntament a més de dues persones, aquestes constitueixen el Consell d'Administració.

Art. 137. *Sistema proporcional.*—L'elecció dels membres del Consell s'ha de fer per mitjà de votació. A aquests efectes, les accions que voluntàriament s'agrupin, fins a constituir una xifra del capital social igual o superior a la que resulti de dividir aquest últim pel nombre de vocals del Consell, tenen dret a designar els que, superant fraccions senceres, es dedueixin de la corresponent proporció.

En cas que es faci ús d'aquesta facultat, les accions agrupades no han d'intervenir en la votació dels altres membres del Consell.

Art. 138. *Cooptació.*—Si durant el termini per al qual van ser nomenats els administradors es produeixen vacants, el Consell pot designar entre els accionistes les persones que hagin d'ocupar-les fins que es reuneixi la primera Junta general.

Art. 139. *Constitució.*—El Consell d'Administració queda vàlidament constituït quan concorrin a la reunió, presents o representats, la meitat més un dels seus components.

Art. 140. *Adopció d'acords.*—1. Els acords s'adopten per majoria absoluta dels consellers concurrents a la sessió, que ha de ser convocada pel president o qui faci de president.

2. La votació per escrit i sense sessió només s'admet si cap conseller s'oposa a aquest procediment.

Art. 141. *Règim intern i delegació de facultats.*—1. Quan els estatuts de la societat no disposin cap altra cosa, el Consell d'Administració pot designar el seu president, regular el seu propi funcionament, acceptar la dimissió dels consellers i designar del seu si una comissió executiva o un o més consellers delegats, sense perjudici dels poders que pugui conferir a qualsevol persona.

En cap cas poden ser objecte de delegació la rendició de comptes i la presentació de balanços a la Junta general, ni les facultats que aquesta concedeixi al Consell, llevat que sigui expressament autoritzat per aquesta.

2. La delegació permanent d'alguna facultat del Consell d'Administració en la Comissió Executiva o en el conseller delegat i la designació dels administradors que hagin d'ocupar aquests càrrecs requereixen per a la seva validesa el vot favorable de les dues terceres parts dels components del Consell i no produeixen cap efecte fins a la seva inscripció en el Registre Mercantil.

Art. 142. *Llibre d'actes.*—Les disposicions i els acords del Consell s'han de portar en un llibre d'actes, que han de ser signades pel president i el secretari.

Art. 143. *Impugnació d'acords.*—1. Els administradors poden impugnar els acords nuls i anul·lables del Consell d'Administració o de qualsevol altre òrgan col·legiat d'administració, en el termini de trenta dies des de la seva adopció. Igualment poden impugnar aquests acords els accionistes que representin un 5 per 100 del capital social, en el termini de trenta dies des que en tinguin coneixement, sempre que no hagi transcorregut un any des de la seva adopció.

2. La impugnació es tramita de conformitat amb el que s'estableix per a la impugnació dels acords de la Junta general.

CAPÍTOL VI

De la modificació dels estatuts i de l'augment i reducció del capital

SECCIÓ PRIMERA.—DISPOSICIONS GENERALS

Art. 144. *Requisits de la modificació.*—1. La modificació dels estatuts ha de ser acordada per la Junta general i exigeix la concurrència dels requisits següents:

a) Que els administradors o, si s'escau, els accionistes autors de la proposta formulin un informe escrit amb la seva justificació.

b) Que s'expressin en la convocatòria amb la deguda claredat els aspectes que s'hagin de modificar.

c) Que en l'anunci de la convocatòria es faci constar el dret que correspon a tots els accionistes d'examinar en el domicili social el text íntegre de la modificació proposada i de l'informe sobre aquesta i de demanar el lliurament o l'enviament gratuït dels documents.

d) Que l'acord sigui adoptat per la Junta de conformitat amb el que disposa l'article 103.

2. En tot cas, l'acord s'ha de fer constar en l'escriptura pública que s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil i s'ha de publicar en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil».

Art. 145. *Límits de la modificació.*—1. Qualsevol modificació dels estatuts que impliqui noves obligacions

per als accionistes s'ha d'adoptar amb l'aquiescència dels interessats.

2. La creació, la modificació i l'extinció anticipada de l'obligació de fer prestacions accessòries també requereix el consentiment dels interessats.

Art. 146. *Restriccions de la lliure transmissibilitat de les accions.*—Quan la modificació estatutària consisteixi a restringir o condicionar la transmissibilitat de les accions nominatives, els accionistes afectats que no hagin votat a favor d'aquest acord no hi estan sotmesos durant un termini de tres mesos, comptats des de la publicació de l'acord en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil».

Art. 147. *Substitució de l'objecte social.*—1. Quan la modificació dels estatuts socials consisteixi en la substitució de l'objecte, els accionistes que no hagin votat a favor de l'acord i els accionistes sense vot tenen el dret de separar-se de la societat.

El dret s'ha d'exercir per escrit en el termini d'un mes a comptar de la publicació de l'acord en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil».

2. Si les accions cotitzen en un mercat secundari oficial, el valor del reemborsament ha de ser del preu de cotització mitjana de l'últim trimestre. Altrament, i a falta d'acord entre la societat i els interessats, el valor de les accions està determinat per l'auditor de comptes de la societat i, si aquesta no està obligada a la verificació comptable, per l'auditor designat a aquest efecte pel registrador mercantil del domicili social.

3. L'acord de substitució de l'objecte social s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil, acompanyat de la declaració dels administradors que cap soci ha exercit el dret de separació si s'han reemborsat les accions dels qui hagin exercit aquest dret, prèvia amortització d'aquestes i reducció del capital social.

Art. 148. *Modificació perjudicial a una classe d'accions.*—1. Perquè sigui vàlida una modificació estatutària que lesioni directament o indirectament els drets d'una classe d'accions, és necessari que hagi estat acordada per la Junta general, amb els requisits establerts a l'article 144, i també per la majoria de les accions pertanyents a la classe afectada. Quan siguin diverses les classes afectades, és necessari l'acord separat de cadascuna d'elles.

2. L'acord dels accionistes afectats s'ha d'adoptar amb els mateixos requisits previstos a l'article 144 en Junta especial o a través de votació separada a la Junta general, en la convocatòria de la qual s'ha de fer constar expressament.

3. Quan la modificació afecti només una part de les accions pertanyents a la mateixa classe i suposi un tracte discriminatori entre aquestes, s'ha de considerar als efectes del que disposa el present article que constitueixen classes independents les accions afectades i les no afectades per la modificació, i és necessari, per tant, l'acord separat de cadascuna d'elles.

4. És aplicable a les juntes especials el que disposa aquesta Llei per a la Junta general d'accionistes.

Art. 149. *Canvi de domicili.*—1. Llevat que hi hagi una disposició en contra en els estatuts, el canvi de domicili social, consistent en el seu trasllat dins el mateix terme municipal, no exigeix l'acord de la Junta general, i es pot acordar pels administradors de la societat.

La modificació s'ha de fer constar en escriptura pública, que s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil, i està subjecta al que disposa l'article següent.

2. L'acord consistent a transferir a l'estranger el domicili de la societat només es pot adoptar quan hi hagi un conveni internacional vigent a Espanya que ho permeti amb el manteniment de la mateixa personalitat jurídica.

Els accionistes que no hagin votat a favor de l'acord i els accionistes sense vot tenen dret de separació en els

mateixos termes i amb les mateixes conseqüències establertes a l'article 147.

Art. 150. *Publicitat de determinades modificacions*.-1. El canvi de denominació, el de domicili, la substitució o qualsevol modificació de l'objecte social s'han d'anunciar en dos diaris de gran circulació a la província o províncies respectives, i sense aquesta publicitat no es poden inscriure en el Registre Mercantil.

2. Una vegada inscrit el canvi de denominació social en el Registre Mercantil, s'ha de fer constar en els altres registres per mitjà de notes marginals.

SECCIÓ SEGONA.-AUGMENT DEL CAPITAL

Art. 151. *Modalitats de l'augment*.-1. L'augment del capital social es pot fer per emissió de noves accions o per elevació del valor nominal de les existents.

2. En tots dos casos el contravalor de l'augment del capital pot consistir tant en noves aportacions dineràries o no dineràries al patrimoni social, inclosa la compensació de crèdits contra la societat, com en la transformació de reserves o beneficis que ja figuraven en el patrimoni.

Art. 152. *Requisits de l'augment*.-1. L'augment del capital social, l'ha d'acordar la Junta general amb els requisits establerts per a la modificació dels estatuts socials.

2. Quan l'augment s'hagi de fer elevat el valor nominal de les accions és necessari el consentiment de tots els accionistes, excepte en cas que es faci íntegrament amb càrrec a reserves o beneficis de la societat.

3. El valor de cadascuna de les accions de la societat, una vegada augmentat el capital, ha d'estar desemborsat en un 25 per 100 com a mínim.

Art. 153. *Delegació en els administradors*.-1. La Junta general, amb els requisits establerts per a la modificació dels estatuts socials, pot delegar en els administradors:

a) La facultat d'assenyalar la data en què l'acord adoptat d'augmentar el capital social s'ha de portar a efecte en la xifra acordada i de fixar les condicions d'aquest en tot el que no preveu a l'acord de la Junta general. El termini per a l'exercici d'aquesta facultat delegada no pot excedir un any, excepte en el cas de conversió d'obligacions en accions.

b) La facultat d'acordar en un o diversos cops l'augment del capital social fins a una xifra determinada en l'oportunitat i en la quantia que ells decideixin, sense la consulta prèvia a la Junta general. Aquests augments no poden ser superiors en cap cas a la meitat del capital de la societat en el moment de l'autorització i s'han de fer mitjançant aportacions dineràries dins el termini màxim de cinc anys a comptar de l'acord de la Junta.

2. Pel fet de la delegació els administradors queden facultats per fer una nova redacció de l'article dels estatuts socials relatiu al capital social, una vegada acordat i executat l'augment.

Art. 154. *Augment amb aportacions dineràries*.-1. Per a qualsevol augment del capital el contravalor del qual consisteix en noves aportacions dineràries al patrimoni social, és requisit previ, excepte per a les societats d'assegurances, el desemborsament total de les accions abans emeses.

2. No obstant això, es pot fer l'augment si hi ha una quantitat pendent de desemborsament que no excedeixi el 3 per 100 del capital social.

Art. 155. *Augment amb aportacions no dineràries*.-1. Quan per a l'augment s'hagin de fer aportacions no dineràries, és necessari que en el moment de la convocatòria de la Junta es posi a disposició dels accionistes, en la forma prevista a la lletra c) de l'apartat primer de

l'article 144, un informe dels administradors en el qual s'han de descriure amb detall les aportacions projectades, les persones que les han de fer, el nombre i el valor nominal de les accions que s'hagin de lliurar i les garanties adoptades segons la naturalesa dels béns en què consisteixi l'aportació.

2. Les accions emeses en contrapartida d'aportacions no dineràries com a conseqüència d'un augment del capital han de ser totalment alliberades en el termini màxim de cinc anys a partir de l'acord d'augment.

Art. 156. *Augment per compensació de crèdits*.-1. Només es pot fer un augment del capital per compensació de crèdits quan es donin els requisits següents:

a) Que almenys un 25 per 100 dels crèdits a compensar siguin líquids, vençuts i exigibles, i que el venciment dels altres no sigui superior a cinc anys.

b) Que en el moment de la convocatòria de la Junta es posi a disposició dels accionistes, en la forma establerta a la lletra c) de l'apartat primer de l'article 144, una certificació de l'auditor de comptes de la societat on acreditati que, una vegada verificada la comptabilitat social, són exactes les dades ofertes pels administradors sobre els crèdits en qüestió. Si la societat no té un auditor de comptes, la certificació ha de ser expedida per un auditor a petició dels administradors.

2. Si s'augmenta el capital per conversió d'obligacions en accions, s'aplica el que estableix l'acord d'emissió de les obligacions.

Art. 157. *Augment amb càrrec a reserves*.-1. Quan l'augment del capital es faci amb càrrec a reserves, es poden utilitzar per a aquest fi les reserves disponibles, les primes d'emissió i la reserva legal en la part que excedeixi el 10 per 100 del capital augmentat.

2. Ha de servir de base a l'operació un balanç aprovat referit a una data compresa dins els sis mesos immediatament anteriors a l'acord d'augment del capital, verificat pels auditors de comptes de la societat, o per un auditor a petició dels administradors, si la societat no està obligada a verificació comptable.

Art. 158. *Dret de subscripció preferent*.-1. En els augments del capital social amb emissió de noves accions, ordinàries o privilegiades, els antics accionistes i els titulars d'obligacions convertibles poden exercir dins el termini que a aquest efecte els concedeixi l'administració de la societat, que no ha de ser inferior a un mes des de la publicació de l'anunci de l'oferta de subscripció de la nova emissió en el "Butlletí Oficial del Registre Mercantil", el dret a subscriure un nombre d'accions proporcional al valor nominal de les accions que tinguin o de les que correspondrien als titulars d'obligacions convertibles si s'exercís en aquell moment la facultat de conversió.

2. Si totes les accions són nominatives, els administradors poden substituir la publicació de l'anunci per una comunicació escrita a cadascun dels accionistes i als usufructuaris inscrits en el llibre registre d'accions nominatives, computant-se el termini de subscripció des de l'enviament de la comunicació.

3. Els drets de subscripció preferent són transmissibles en les mateixes condicions que les accions de les quals deriven.

En cas d'augment amb càrrec a reserves, la mateixa regla és aplicable als drets d'assignació gratuïta de les noves accions.

Art. 159. *Exclusió del dret de subscripció preferent*.-1. En els casos en què l'interès de la societat ho exigeixi, la Junta general, en decidir l'augment del capital, pot acordar la supressió total o parcial del dret de subscripció preferent. Per a la vàlida d'aquest acord, que ha de respectar el que disposa l'article 144, és imprescindible:

a) Que en la convocatòria de la Junta s'hi hagin fet constar la proposta de supressió del dret de subscripció preferent i el tipus d'emissió de les noves accions.

b) Que en el moment de la convocatòria de la Junta es posin a disposició dels accionistes, de conformitat amb el que preveu la lletra c) de l'apartat primer de l'article 144, una memòria elaborada pels administradors, en la qual es justifiquin detalladament la proposta i el tipus d'emissió de les accions, amb indicació de les persones a les quals aquestes s'han d'atribuir, i un informe elaborat sota la seva responsabilitat per l'auditor de comptes de la societat sobre el valor real de les accions de la societat i sobre l'exactitud de les dades contingudes en la memòria dels administradors. Quan la societat no estigui obligada a tenir verificació comptable, l'auditor ha de ser designat pels administradors als efectes esmentats.

c) Que el valor nominal de les accions a emetre més, si s'escau, l'import de la prima d'emissió es correspongui amb el valor real que resulti de l'informe dels auditors de comptes de la societat.

2. No pertoca el dret de subscripció preferent si l'augment del capital prové de la conversió d'obligacions en accions o de l'absorció d'una altra societat o de part del patrimoni escindit d'una altra societat.

Art. 160. «Butlletí de Subscripció».-1. Si s'ofereixen públicament accions per a la seva subscripció, l'oferta queda subjecta als requisits establerts per la normativa reguladora del mercat de valors i la subscripció s'ha de fer constar en un document que, sota el títol de «Butlletí de Subscripció», s'ha d'estendre per duplicat i ha de contenir, com a mínim, les indicacions següents:

a) La denominació i el domicili de la societat, així com les dades identificadores de la inscripció en el Registre Mercantil.

b) El nom i els cognoms o la denominació o raó social, la nacionalitat i el domicili del subscriptor.

c) El nombre d'accions que subscriu, el valor nominal de cadascuna d'elles i la seva sèrie, si n'hi ha diverses, així com el tipus d'emissió.

d) L'import que abona el subscriptor amb expressió, si s'escau, de la part que correspongui al valor nominal desemborsat i la que correspongui a la prima d'emissió.

e) La identificació de l'entitat de crèdit en què es verifiqui la subscripció i es desemborsin els imports esmentats en el «Butlletí».

f) La data a partir de la qual el subscriptor pot exigir la restitució del desemborsament realitzat en cas que no hagi estat degudament inscrita en el Registre Mercantil l'execució de l'acord d'augment de capital.

g) La data i la signatura del subscriptor o del seu representant, així com de la persona que rep les quantitats desemborsades.

2. Tot subscriptor té dret a obtenir una còpia signada del «Butlletí de Subscripció».

Art. 161. *Subscripció incompleta*.-1. Si l'augment del capital no se subscriu íntegrament dins el termini fixat per a la subscripció, el capital s'augmenta en la quantia de les subscripcions efectuades només si les condicions de l'emissió han previst expressament aquesta possibilitat.

2. Si l'acord d'augment del capital social queda sense efecte per subscripció incompleta de les accions emeses, els administradors de la societat ho han de publicar en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» i, dins el mes següent a aquell en què hagi finalitzat el termini de subscripció, han de restituir als subscriptors o consignar a nom seu al Banc d'Espanya o a la Caixa General de Dipòsits les aportacions realitzades.

Art. 162. *Inscripció de l'augment*.-1. L'acord del capital social i la seva execució s'han d'inscriure simultàniament en el Registre Mercantil.

2. Els subscriptors estan obligats a fer la seva aportació des del mateix moment de la subscripció, però poden demanar la resolució de l'obligació i exigir la restitució de les aportacions realitzades si, transcorreguts sis mesos des que es va obrir el termini de subscripció, no s'han presentat per a la seva inscripció en el registre els documents acreditatius de l'execució de l'augment del capital.

Si la falta de presentació dels documents a inscripció és imputable a la societat, també poden exigir l'interès legal.

SECCIÓ TERCERA.—REDUCCIÓ DEL CAPITAL

Art. 163. *Modalitats de la reducció*.-1. La reducció del capital pot tenir com a finalitat la devolució d'aportacions, la condonació de dividendes passius, la constitució o l'increment de la reserva legal o de reserves voluntàries o el restabliment de l'equilibri entre el capital i el patrimoni de la societat disminuït com a conseqüència de pèrdues.

La reducció del capital té caràcter obligatori per a la societat si les pèrdues han disminuït el seu haver per sota de les dues terceres parts de la xifra del capital i ha transcorregut un exercici social sense haver-se recuperat el patrimoni.

2. La reducció es pot fer mitjançant la disminució del valor nominal de les accions, la seva amortització o la seva agrupació per canviar-les.

Art. 164. *Requisits de la reducció*.-1. La reducció del capital social l'ha d'acordar la Junta general amb els requisits de la modificació d'estatuts.

2. L'acord de la Junta ha d'expressar, com a mínim, la xifra de reducció del capital, la finalitat de la reducció, el procediment mitjançant el qual la societat ho ha de portar a terme, el termini d'execució i la suma que s'hagi d'abonar, si s'escau, als accionistes.

3. Quan la reducció impliqui amortització d'accions mitjançant reemborsament als accionistes i la mesura no afecti de la mateixa manera totes les accions, és necessari l'acord de la majoria dels accionistes interessats, adoptat en la forma prevista en els articles 144 i 148.

4. Quan la reducció tingui com a finalitat el restabliment de l'equilibri entre el capital i el patrimoni de la societat disminuït com a conseqüència de pèrdues, ha d'afectar de la mateixa manera totes les accions proporcionalment al seu valor nominal, però respectant els privilegis que a aquests efectes s'hagin pogut atorgar en els estatuts o a la Llei per a determinades classes d'accions.

Art. 165. *Publicació de l'acord de reducció*.-L'acord de reducció del capital ha de ser publicat en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» i en dos diaris de gran circulació a la província en la qual la societat tingui el domicili.

Art. 166. *Drets d'oposició*.-1. Els creditors el crèdit dels quals hagi nascut abans de la data de l'últim anunci de l'acord de reducció del capital tenen el dret d'oposar-se a la reducció fins que se'ls garanteixin els crèdits no vençuts en el moment de la publicació.

No gaudeixen d'aquest dret els creditors els crèdits dels quals estiguin adequadament garantits.

2. El dret d'oposició s'ha d'exercir dins el termini d'un mes a comptar de la data de l'últim anunci de l'acord.

3. La reducció del capital social no es pot portar a terme fins que la societat presti garantia a satisfacció del creditor o, altrament, fins que notifiqui al creditor la prestació de fiança solidària a favor de la societat per una entitat de crèdit degudament habilitada per prestar-la per la

quantia del crèdit de què sigui titular el creditor i fins que no prescrigui l'acció per exigir-ne el compliment.

Art. 167. *Exclusió del dret d'oposició.*—Els creditors no es poden oposar a la reducció en els casos següents:

1r Quan la reducció del capital tingui com a única finalitat restablir l'equilibri entre el capital i el patrimoni de la societat disminuït com a conseqüència de pèrdues.

2n Quan la reducció tingui com a finalitat la constitució o l'increment de la reserva legal.

3r Quan la reducció es realitzi amb càrrec a beneficis o a reserves lliures o per la via de l'amortització d'accions adquirides per la societat a títol gratuït. En aquest cas, l'import del valor nominal de les accions amortitzades o de la disminució del valor nominal de les accions s'ha de destinar a una reserva de la qual només és possible disposar amb els mateixos requisits exigits per a la reducció del capital social.

Art. 168. *Reducció per compensar pèrdues i per dotar la reserva legal.*—1. No es pot reduir el capital amb alguna de les finalitats dels números 1r i 2n de l'article anterior quan la societat compti amb qualsevol classe de reserves voluntàries o quan la reserva legal, una vegada efectuada la reducció, excedeixi el 10 per 100 del capital.

2. El balanç que serveixi de base a l'operació ha d'estar aprovat per la Junta general, prèvia verificació pels auditors de comptes de la societat o per l'auditor nomenat a aquest efecte pels administradors quan la societat no estigui obligada a verificar els comptes anuals. Tant en l'acord de la Junta com en l'anunci públic d'aquest s'hi ha de fer constar expressament la finalitat de la reducció.

3. L'excedent de l'actiu sobre el passiu que hagi de resultar de la reducció s'ha d'atribuir a la reserva legal sense que aquesta pugui arribar a superar a aquests efectes la desena part de la nova xifra de capital. En cap cas pot donar lloc la reducció a reemborsaments o condonació de dividendes passius als accionistes.

4. Perquè la societat pugui repartir dividendes una vegada reduït el capital és necessari que la reserva legal assoleixi el 10 per 100 del nou capital.

Art. 169. *Reducció i augment del capital simultanis.*—1. L'acord de reducció del capital social a zero o per sota de la xifra mínima legal només es pot adoptar quan simultàniament s'acordi la transformació de la societat o l'augment del seu capital fins a una quantitat igual o superior a l'esmentada xifra mínima.

En tot cas s'ha de respectar el dret de subscripció preferent dels accionistes.

2. L'eficàcia de l'acord de reducció està condicionada, si s'escau, a l'execució de l'acord d'augment del capital.

3. La inscripció de l'acord de reducció en el Registre Mercantil no es pot practicar llevat que simultàniament es presenti a inscripció l'acord de transformació o d'augment de capital, així com, en aquest últim cas, la seva execució.

Art. 170. *Reducció mitjançant adquisició d'accions pròpies.*—1. Quan la reducció del capital s'hagi de fer mitjançant la compra d'accions de la societat per a la seva amortització, s'ha d'oferir la compra a tots els accionistes.

Si l'acord de reducció ha d'afectar només una classe d'accions, s'ha de respectar el que estableix l'article 148.

2. La proposta de compra ha de ser publicada en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» i en dos diaris de gran circulació a la província en què la societat tingui el domicili, s'ha de mantenir, almenys, durant un mes, ha d'incloure totes les mencions que siguin raonablement necessàries per a la informació dels accionistes que vulguin vendre, i, si s'escau, ha d'expressar les conseqüèn-

cies que derivin de no assolir les accions ofertes el nombre fixat a l'acord.

3. Quan totes les accions siguin nominatives, els estatuts poden permetre que se substitueixi la publicació de la proposta a què es refereix l'apartat anterior per l'enviament d'aquesta a cadascun dels accionistes, i es computa el termini de durada de l'oferiment des de l'enviament de la comunicació.

4. Si les accions ofertes en venda excedeixen el nombre prèviament fixat per la societat, s'han de reduir les ofertes per cada accionista proporcionalment al nombre d'accions de què sigui titular.

5. Llevat que en l'acord de la Junta o en la proposta de compra s'hagi disposat una altra cosa, quan les accions ofertes en venda no assoleixin el nombre prèviament fixat, s'entén que el capital queda reduït en la quantitat corresponent a les accions adquirides.

6. Les accions adquirides per la societat han de ser amortitzades dins el mes següent a l'acabament del termini de l'oferiment de compra.

CAPÍTOL VII

Dels comptes anuals

SECCIÓ PRIMERA.—DISPOSICIONS GENERALS

Art. 171. *Formulació.*—1. Els administradors de la societat estan obligats a formular, en el termini màxim de tres mesos comptats a partir del tancament de l'exercici social, els comptes anuals, l'informe de gestió i la proposta d'aplicació del resultat, així com, si s'escau, els comptes i l'informe de gestió consolidats.

2. Els comptes anuals i l'informe de gestió han de ser signats per tots els administradors. Si hi falta la signatura d'algun d'ells s'ha d'assenyalar a cadascun dels documents en què falti, amb expressa indicació de la causa.

Art. 172. *Comptes anuals.*—1. Els comptes anuals inclouen el balanç, el compte de pèrdues i guanys i la memòria.

2. Aquests documents, que formen una unitat, han de ser redactats amb claredat i mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la societat, de conformitat amb aquesta Llei i amb el que preveu el Codi de comerç.

Art. 173. *Separació de partides.*—1. Tant en el balanç, com en el compte de pèrdues i guanys, les partides previstes en els articles 175 a 180 i a l'article 189 han de constar per separat, en l'ordre que s'hi indica.

2. Es pot fer una subdivisió més detallada d'aquestes partides, sempre que es respecti l'estructura dels esquemes establerts en els articles.

També es poden afegir noves partides en la mesura que el seu contingut no estigui comprès en cap de les previstes en els esmentats esquemes.

Art. 174. *Agrupació de partides.*—Es poden agrupar les partides del balanç i del compte de pèrdues i guanys precedides de números àrabs, quan només representin un import irrellevant per mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, així com dels resultats de la societat o quan s'afavoreixi la claredat, sempre que les partides agrupades es presentin de manera diferenciada en la memòria.

SECCIÓ SEGONA.—ESTRUCTURA DEL BALANÇ

Art. 175. *Esquema del balanç.*—El balanç de les societats anònimes s'ha d'ajustar a l'esquema següent:

ACTIU

- A) Accionistes per desemborsaments no exigits.
- B) Immobilitzat.
 - I. Despeses d'establiment.
 - II. Immobilitzacions immaterials.
 - III. Immobilitzacions materials.
 - IV. Immobilitzacions financeres.
- C) Actiu circulant.
 - I. Accionistes per desemborsaments exigits.
 - II. Existències.
 - III. Deutors.
 - IV. Valors mobiliaris.
 - V. Tresoreria.
 - VI. Ajustos per periodificació.

PASSIU

- A) Fons propis.
 - I. Capital subscrit.
 - II. Primes d'emissió.
 - III. Reserva de revaloració.
 - IV. Reserves.
 - V. Resultats d'exercicis anteriors.
 - VI. Resultat de l'exercici (benefici o pèrdua).
- B) Provisions per a riscos i despeses.
- C) Creditors a llarg termini.
- D) Creditors a curt termini.

Art. 176. *Desglossament de l'immobilitzat.*—L'apartat B) de l'actiu, «Immobilitzat», ha d'incloure:

1r A l'apartat II, «Immobilitzacions immaterials»:

- 1. Despeses de recerca i desenvolupament.
- 2. Concessions, patents, llicències, marques, i també els drets i béns similars, si han estat adquirits a títol onerós sense que hagin de figurar a la partida 3 següent, o creats per la mateixa empresa.
- 3. Fons de comerç, en la mesura que hagi estat adquirit a títol onerós.
- 4. Avançaments.

2n A l'apartat III, «Immobilitzacions materials»:

- 1. Terrenys i construccions.
- 2. Instal·lacions tècniques i maquinària.
- 3. Altres instal·lacions, utilitatge i mobiliari.
- 4. Avançaments i immobilitzacions materials en curs.

3r A l'apartat IV, «Immobilitzacions financeres»:

- 1. Participacions en societats del grup.
- 2. Crèdits a societats del grup.
- 3. Participacions en empreses associades al grup.
- 4. Crèdits a empreses associades al grup.
- 5. Títols que tinguin el caràcter d'immobilitzacions.
- 6. Altres crèdits.
- 7. Accions pròpies.

Art. 177. *Desglossament de l'actiu circulant.*—L'apartat C) de l'actiu, «Actiu circulant», ha d'incloure:

1r A l'apartat II, «Existències»:

- 1. Primeres matèries i consumibles.
- 2. Productes en curs de fabricació.
- 3. Productes acabats i mercaderies.
- 4. Avançaments.

2n A l'apartat III, «Deutors»:

- 1. Clients per vendes i prestacions de serveis.
- 2. Empreses del grup deutors.
- 3. Empreses associades al grup deutors.
- 4. Altres deutors.

L'import dels crèdits o la part amb venciment no superior a un any s'han d'incloure en aquest apartat III, «Deutors»:

3r A l'apartat IV, «Valors mobiliaris»:

- 1. Participacions en societats del grup.
- 2. Participacions en empreses associades al grup.
- 3. Accions pròpies.
- 4. Altres valors mobiliaris.

Art. 178. *Desglossament de les reserves.*—L'apartat IV, «Reserves», de l'apartat A) del passiu, ha d'incloure:

- 1. Reserva legal.
- 2. Reserves per a accions pròpies.
- 3. Reserves estatutàries.
- 4. Altres reserves.

Art. 179. *Desglossament de les provisions per a riscos i despeses.*—L'apartat B), «Provisions per a riscos i despeses», del passiu, ha d'incloure:

- 1. Provisions per a pensions i obligacions similars.
- 2. Provisions per a impostos.
- 3. Altres provisions.

Art. 180. *Desglossament de creditors.*—1. Els apartats C) i D), «Creditors a llarg termini i creditors a curt termini», del passiu, han d'incloure:

- 1. Emissions d'obligacions, amb menció separada de les que siguin convertibles.
- 2. Deutes amb entitats de crèdit.
- 3. Avançaments rebuts per demanats, sempre que no s'hagin deduït per separat de l'import de les existències.
- 4. Deutes per compres o prestacions de serveis.
- 5. Deutes representats per efectes de comerç.
- 6. Deutes amb societats del grup.
- 7. Deutes amb empreses associades al grup.
- 8. Altres deutes, amb inclusió dels fiscals i els contractats amb la Seguretat Social.

2. L'import dels deutes o la part d'aquests amb venciment no superior a un any s'inclouen a l'apartat D), «Creditors a curt termini». També s'han d'incloure en aquest apartat els ajustos per periodificació.

Art. 181. *Balanç abreujat.*—1. Poden formular balanç abreujat, en la forma prevista a l'apartat següent, les societats en les quals durant dos anys consecutius en la data del tancament de l'exercici concorren, almenys, dues de les circumstàncies següents:

- a) Que el total de les partides de l'actiu no superi els 230.000.000 de pessetes.
- b) Que l'import net de la seva xifra anual de negoci sigui inferior a 480.000.000 de pessetes.
- c) Que el nombre mitjà de treballadors ocupats durant l'exercici no sigui superior a 50.

2. El balanç abreujat ha d'incloure només les partides de l'esquema establert a l'article 175, amb menció separada de l'import dels crèdits i dels deutes la durada residual dels quals sigui superior a un any, en les formes establertes a l'esmentat article, però globalment per a cadascuna d'aquestes partides.

Art. 182. *Elements que afecten diverses partides.*—1. Quan un element de l'actiu o del passiu pugui figurar en diverses partides de l'esquema, s'ha d'indicar la relació d'una amb altres, o bé a la partida on figuri, o bé a la memòria, quan aquesta indicació sigui necessària per a la comprensió dels comptes anuals.

2. Les accions pròpies i les participacions en les societats del grup únicament poden figurar en les partides previstes a aquest fi.

Art. 183. *Garanties compromeses amb tercers.*-1. Han de constar de forma clara a continuació del balanç o en la memòria, totes les garanties compromeses amb tercers sense perjudici de la seva inscripció dins el passiu del balanç quan sigui previsible el seu desemborsament efectiu.

2. S'han d'indicar clarament les diferents classes de garanties atorgades, amb menció expressa de les de caràcter real.

3. Si aquestes garanties es refereixen a societats del grup s'ha d'esmentar específicament aquesta circumstància.

SECCIÓ TERCERA.-DISPOSICIONS PARTICULARS SOBRE DETERMINADES PARTIDES DEL BALANÇ

Art. 184. *Adscripció dels elements patrimonials en l'actiu.*-1. L'adscripció dels elements del patrimoni en l'actiu immobilitzat o en el circulat es determina en funció de l'afectació dels esmentats elements.

2. L'actiu immobilitzat comprèn els elements del patrimoni destinats a servir de forma duradora en l'activitat de la societat.

3. En la partida «Terrenys i construccions», han de constar tots els béns que el Codi civil considera com a immobles, llevat que tinguin una partida específica en l'esquema del balanç.

Art. 185. *Concepte de participació.*-1. Als efectes d'aquest capítol s'entenen per participacions els drets sobre el capital d'altres societats que, creant amb aquestes una vinculació duradora, estiguin destinades a contribuir a l'activitat de la societat.

2. Es presumeix que hi ha participació en el sentit anteriorment expressat quan es posseeixi, almenys, el 20 per 100 del capital d'una altra societat, o del 3 per 100 si aquesta cotitza a borsa.

Art. 186. *Ajustos per periodificació.*-1. En la partida «Ajustos per periodificació» de l'actiu han de constar les despeses que, havent estat comptabilitzades durant l'exercici, corresponguin a un altre de posterior.

Els ingressos imputables a l'exercici que només siguin exigibles amb posterioritat al tancament d'aquest han de figurar entre els crèdits.

2. A la partida "Ajustos per periodificació" del passiu han de constar els ingressos percebuts abans de la data de tancament del balanç quan siguin imputables a un exercici posterior.

Les despeses imputables a l'exercici que hagin de ser satisfetes en un altre de posterior han de figurar entre els deutes.

3. Quan els ingressos o les despeses a què es refereixen els apartats anteriors siguin d'una certa importància se n'ha d'informar a la memòria.

Art. 187. *Correccions de valor.*-Les correccions de valor inclouen totes les destinades a tenir en compte la depreciaió, sigui definitiva o no, dels elements del patrimoni que hagi tingut lloc a la data de tancament del balanç.

Art. 188. *Provisions per a riscos i despeses.*-1. Les provisions per a riscos i despeses tenen per objecte cobrir despeses originades en el mateix exercici o en un altre d'anterior, pèrdues o deutes que estiguin clarament especificats quant a la seva naturalesa, però que, en la data de tancament del balanç, siguin probables o certs i estiguin indeterminats quant al seu import o quant a la data en què es produiran.

2. Les provisions per a riscos i despeses no es poden utilitzar per corregir el valor dels elements de l'actiu.

SECCIÓ QUARTA.-ESTRUCTURA DEL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS

Art. 189. *Esquema del compte de pèrdues i guanys.*-El compte de pèrdues i guanys de les societats anònimes s'ha d'ajustar a l'esquema següent:

A. Despeses:

1. Reducció de les existències de productes acabats i en curs de fabricació.

2. a) Consum de primeres matèries i altres matèries consumibles.

b) Altres despeses externes.

3. Despeses de personal.

a) Sous, salaris i assimilats.

b) Càrregues socials, amb menció separada de les que cobreixen les pensions.

4. a) Dotacions per a amortitzacions i provisions de les despeses d'establiment i de les immobilitzacions materials i immaterials.

b) Dotacions per a provisions del circulat.

5. Altres despeses d'explotació.

6. Dotacions per a provisions i amortitzacions de les immobilitzacions financeres i dels valors mobiliaris de l'actiu circulat.

7. Interessos i despeses assimilades, amb menció separada dels de societats del grup.

8. Resultat de les activitats ordinàries.

9. Despeses extraordinàries.

10. Impost sobre societats.

11. Altres impostos.

12. Resultat de l'exercici.

B) Ingressos:

1. Import net del volum de negoci.

2. Augment de les existències de productes acabats i en curs de fabricació.

3. Treballs efectuats per l'empresa per a si mateixa reflectits en l'actiu.

4. Altres ingressos d'explotació.

5. Ingressos de participacions, amb menció separada dels de les societats del grup.

6. Ingressos d'altres valors mobiliaris i de crèdits de l'actiu immobilitzat, amb menció separada dels de les societats del grup.

7. Altres interessos i ingressos assimilats, amb menció separada dels de les societats del grup.

8. Resultat de les activitats ordinàries.

9. Ingressos extraordinaris.

10. Resultat de l'exercici.

Art. 190. *Compte de pèrdues i guanys abreujat.*-1. Poden formular compte de pèrdues i guanys abreujat, en la forma prevista a l'apartat següent, les societats en les quals durant dos anys consecutius en la data del tancament de l'exercici concorren dues de les circumstàncies següents:

a) Que el total de les partides de l'actiu del balanç no superi els 920.000.000 de pessetes.

b) Que l'import net de la seva xifra anual de negocis sigui inferior a 1.920.000.000 de pessetes.

c) Que el nombre mitjà de treballadors utilitzats durant l'exercici no sigui superior a 250.

2. Per formar el compte de pèrdues i guanys abreujat s'han d'agrupar les partides a1, a2 i b2, d'una banda, i b1, b3 i b4, de l'altra, per incloure-les en una sola partida denominada, segons el cas, «Consums d'explotació» o «Ingressos d'explotació».

Art. 191. *Volum de negoci.*-L'import del volum de negoci comprèn els imports de la venda dels productes i de la prestació de serveis corresponents a les activitats

ordinàries de la societat deduïdes les bonificacions i altres reduccions sobre les vendes, així com l'impost sobre el valor afegit i altres impostos directament relacionats amb l'esmentat volum de negoci.

Art. 192. *Despeses i ingressos extraordinaris.*—1. En les partides d' «Ingressos extraordinaris» i de «Despeses extraordinàries» han de constar, respectivament, els ingressos o les despeses que no procedeixen de l'activitat ordinària pròpia de l'explotació de la societat.

2. Quan aquests ingressos o despeses siguin rellevants per a l'apreciació dels resultats s'ha de fer en la memòria menció expressa del seu import i naturalesa.

La mateixa regla s'aplica als ingressos i despeses imputables a un altre exercici.

SECCIÓ CINQUENA.—REGLES DE VALORACIÓ

Art. 193. *Principis generals sobre la valoració.*—La valoració dels elements integrants de les diferents partides que figurin en els comptes anuals s'ha de fer de conformitat amb el que estableix el Codi de comerç i amb el que específicament disposen els articles següents.

Art. 194. *Despeses d'establiment i altres.*—1. Les despeses d'establiment i les de recerca i desenvolupament susceptibles de ser recollides com a actius s'han d'amortitzar en un termini màxim de cinc anys.

2. El fons de comerç únicament pot figurar en l'actiu del balanç quan s'hagi adquirit a títol oneros.

La seva amortització, que s'ha de realitzar de manera sistemàtica, no pot excedir el període durant el qual l'esmentat fons contribueixi a l'obtenció d'ingressos per a la societat, amb el límit màxim de deu anys.

Quan l'amortització superi els cinc anys, s'ha de recollir en la memòria l'oportuna justificació.

3. Fins que les partides anteriorment indicades no hagin estat amortitzades completament, es prohibeix qualsevol distribució de beneficis, llevat que l'import de les reserves disponibles sigui, com a mínim, igual a l'import de les despeses no amortitzades.

Art. 195. *Valoracions de l'immobilitzat.*—1. Els elements de l'actiu immobilitzat s'han de valorar al preu d'adquisició o al cost de producció, de conformitat amb el que estableix el Codi de comerç.

2. Les correccions de valor s'han d'efectuar de conformitat amb els criteris següents:

a) Les immobilitzacions financeres han de ser objecte de correccions de valor amb la finalitat de donar-los el valor inferior que se'ls ha d'atribuir en la data de tancament del balanç.

b) Els elements de l'actiu immobilitzat, amb independència que la seva utilització sigui limitada o no en el temps, han de ser objecte de correccions de valor amb la finalitat de donar-los el valor inferior que a la data de tancament del balanç se'ls atribueixi, si es preveu que la depreciació és duradora.

c) Les correccions de valor esmentades a les lletres a) i b) s'han de portar al compte de pèrdues i guanys i ser indicades de forma separada en la memòria, llevat que ja apareguin en aquesta forma en el mateix compte de pèrdues i guanys.

d) La valoració de conformitat amb el valor inferior esmentat a les lletres a) i b) precedents no es pot mantenir quan les raons que van motivar les correccions de valor hagin deixat d'existir.

3. S'ha d'indicar a la memòria, amb la deguda justificació, l'import de la diferència que es pugui produir entre la valoració comptable i les que correspondrien per correccions de valor excepcionals dels elements de l'actiu immobilitzat que siguin degudes només a l'aplicació de la legislació fiscal.

4. En cas que s'incloguin en el cost de producció de l'immobilitzat els interessos dels préstecs destinats a finançar la seva fabricació, s'ha de fer constar aquesta circumstància en la memòria.

Art. 196. *Valoracions del circulant.*—1. Els elements de l'actiu circulant s'han de valorar al preu d'adquisició o al cost de producció, de conformitat amb el que estableix el Codi de comerç.

2. Sobre la base d'una apreciació comercial raonable, s'han de fer correccions valoratives en cas que siguin necessàries per evitar que, en un futur pròxim, la valoració dels elements de l'actiu circulant s'hagi de modificar.

L'import de les correccions s'ha d'inscriure per separat en el compte de pèrdues i guanys.

La valoració inferior no es pot mantenir si han deixat d'existir les raons que van motivar les correccions.

3. S'ha d'indicar en la memòria, amb la deguda justificació, l'import de la diferència que es pugui produir entre la valoració comptable i la que correspondria per correccions de valor excepcionals dels elements de l'actiu circulant que siguin degudes només a l'aplicació de la legislació fiscal.

Art. 197. *Prima per reemborsament de deutes.*—1. En cas que la quantitat a reemborsar en concepte de deutes sigui superior a la rebuda, la diferència ha de figurar separatament en l'actiu del balanç.

2. La diferència s'ha d'amortitzar amb quantitats anuals raonables i com a màxim en el moment en què es reemborsi el deute.

Art. 198. *Import de certes provisions.*—1. L'import de les provisions per a riscos i despeses no pot superar les necessitats per a les quals es constitueixin.

2. Les provisions que figurin en el balanç en la partida «Altres provisions», s'han d'especificar en la memòria quan siguin de certa importància.

SECCIÓ SISENA.—MEMÒRIA

Art. 199. *Objecte de la memòria.*—La memòria ha de completar, ampliar i comentar el balanç i el compte de pèrdues i guanys.

Art. 200. *Contingut.*—La memòria ha de contenir, a més de les indicacions específicament previstes pel Codi de comerç i per aquesta Llei, les següents:

Primera.—Els criteris de valoració aplicats a les diverses partides dels comptes anuals i els mètodes de càlcul de les correccions de valor.

Per als elements continguts en els comptes anuals que a l'actualitat o en l'origen hagin estat expressats en moneda estrangera, s'ha d'indicar el procediment utilitzat per calcular el tipus de canvi a pessetes.

Segona.—La denominació i el domicili de les societats en les quals la societat posseeixi, directament o indirectament, com a mínim, el 3 per 100 del capital per a les societats que cotitzin en borsa i el 20 per 100 per a la resta, amb indicació de la fracció de capital que tingui, així com l'import del capital i de les reserves i del resultat de l'últim exercici d'aquelles.

Les mencions previstes en aquest número es poden establir en una relació, que s'ha de dipositar en el Registre Mercantil. Es poden ometre, quan per la seva naturalesa puguin comportar greus perjudicis a les societats a què es refereixin.

L'omissió s'ha d'esmentar a la memòria.

Tercera.—Quan hi hagi diverses classes d'accions, el nombre i el valor nominal de les pertanyents a cadascuna d'aquestes.

Quarta.—El quadre de finançament, en el qual s'han de descriure els recursos obtinguts en l'exercici i els seus

diferents orígens, així com l'aplicació o l'ús d'aquests en immobilitzat o en circulat.

Cinquena.—L'existència de bons de gaudi, d'obligacions convertibles i de títols o drets similars, amb indicació del seu nombre i de l'extensió dels drets que confereixen.

Sisena.—L'import dels deutes de la societat d'una durada residual superior a cinc anys, així com el de tots els deutes que tinguin garantia real, amb indicació de la seva forma i naturalesa.

Aquestes indicacions han de constar separatament per a cada una de les partides relatives a deutes, de conformitat amb l'esquema legal del balanç.

Setena.—L'import global de les garanties compromeses amb tercers, sense perjudici del seu reconeixement dins el passiu del balanç quan sigui previsible que d'aquestes derivi el compliment efectiu d'una obligació o quan la seva indicació sigui útil per a l'apreciació de la situació financera.

S'han d'esmentar amb la deguda claredat i separació els compromisos existents en matèria de pensions, així com els referents a empreses del grup.

Vuitena.—La distribució de l'import net del volum de negoci corresponent a les activitats ordinàries de la societat, per categories d'activitats, així com per mercats geogràfics, en la mesura que, des del punt de vista de l'organització de la venda de productes i de la prestació de serveis corresponents a les activitats ordinàries de la societat, aquestes categories i mercats difereixin entre si d'una forma considerable.

Les mencions previstes en aquest nombre es poden ometre indicant-ho a la memòria, quan per la seva naturalesa puguin comportar greus perjudicis a la societat. També poden ometre aquestes mencions les societats que poden formular el compte de pèrdues i guanys abreujat.

Novena.—El nombre mitjà de persones ocupades en el curs de l'exercici, expressat per categories, així com les despeses de personal que es refereixin a l'exercici, distribuïts tal com preveu l'article 189, apartat A.3, quan no estiguin així consignats en el compte de pèrdues i guanys.

Desena.—La diferència que es pugui produir entre el càlcul del resultat comptable de l'exercici i el que resultaria si s'hagués efectuat una valoració de les partides amb criteris fiscals, per no coincidir aquests amb els principis comptables d'obligatòria aplicació.

Quan tal valoració influeixi de manera substancial sobre la càrrega fiscal futura s'han de donar indicacions sobre això.

Onzena.—La diferència entre la càrrega fiscal imputada a l'exercici i als exercicis anteriors, i la càrrega fiscal pagada o que s'ha de pagar per aquests exercicis, en la mesura que aquesta diferència tingui un interès cert respecte a la càrrega fiscal futura.

Aquest import pot figurar igualment de forma acumulada en el balanç en una partida individualitzada amb el títol corresponent.

Dotzena.—L'import dels sous, dietes i remuneracions de qualsevol classe meritats en el curs de l'exercici pels membres de l'òrgan d'administració, sigui quina sigui la seva causa, així com de les obligacions concretes en matèria de pensions o de pagament de primes d'assegurances de vida respecte dels membres antics i actuals de l'òrgan d'administració.

Aquestes informacions s'han de donar de manera global per concepte retributiu.

Tretzena.—L'import dels avançaments i crèdits concedits als membres dels òrgans d'administració, amb indicació del tipus d'interès, les característiques essencials i els imports eventualment retornats, així com les obligacions assumides per compte d'aquells a títol de garantia.

Aquestes informacions s'han de donar de manera global per cada categoria.

Catorzena.—Els moviments de les diverses partides de l'actiu immobilitzat, així com de la de despeses d'establiment. Amb aquesta finalitat, sobre la base del preu d'adquisició o del cost de producció, s'han d'indicar de forma separada per a cada una de les partides de l'actiu immobilitzat, d'una banda les entrades i sortides, així com les transferències de l'exercici i, d'altra banda, les correccions de valor acumulades en la data del tancament del balanç i les rectificacions efectuades durant l'exercici sobre les correccions de valor d'exercicis anteriors.

Art. 201. *Memòria abreujada.*—Les societats que poden formular balanç abreujat poden ometre les indicacions a què es refereix l'article anterior, llevat de les primera a tercera, dotzena i catorzena. No obstant això, la memòria ha d'indicar de manera global les dades a què es refereix la indicació sisena de l'esmentat article.

SECCIÓ SETENA.—INFORME DE GESTIÓ

Art. 202. *Contingut de l'informe de gestió.*—1. L'informe de gestió ha de contenir una exposició fidel sobre l'evolució dels negocis i la situació de la societat.

2. També ha d'informar sobre els esdeveniments importants per a la societat ocorreguts després del tancament de l'exercici, l'evolució previsible d'aquella, les activitats en matèria de recerca i desenvolupament i, en els termes establerts en aquesta Llei, les adquisicions d'accions pròpies.

SECCIÓ VUITENA.—VERIFICACIÓ DELS COMPTES ANUALS

Art. 203. *Auditors de comptes.*—1. Els comptes anuals i l'informe de gestió han de ser revisats per auditors de comptes.

2. S'exceptuen d'aquesta obligació les societats que puguin presentar balanç abreujat.

Art. 204. *Nomenament per la Junta general.*—1. Les persones que han d'exercir l'auditoria dels comptes han de ser nomenades per la Junta general abans que finalitzi l'exercici per auditar, per un període de temps determinat, que no pot ser inferior a tres anys ni superior a nou, a comptar de la data en què s'iniciï el primer exercici a auditar. No poden ser reelegides fins que hagin transcorregut tres exercicis des de la terminació del període anterior.

2. La Junta pot designar una o diverses persones físiques o jurídiques que han d'actuar conjuntament. Quan els designats siguin persones físiques, la Junta ha de nomenar tants suplents com a auditors titulars.

3. La Junta general no pot revocar els auditors abans que finalitzi el període per al qual van ser nomenats, llevat que hi hagi una causa justa.

Art. 205. *Nomenament pel registrador mercantil.*—1. Quan la Junta general no hagi nomenat els auditors abans que finalitzi l'exercici que s'ha d'auditar, devent fer-ho, o les persones nomenades no acceptin el càrrec o no puguin complir les seves funcions, els administradors, el comissari del sindicat d'obligacionistes o qualsevol accionista pot sol·licitar al registrador mercantil del domicili social la designació de la persona o persones que hagin de fer l'auditoria, d'acord amb el que disposa el reglament del Registre Mercantil

2. En les societats que no estiguin obligades a sotmetre els comptes anuals a verificació per un auditor, els accionistes que representin, almenys, el 5 per 100 del capital social poden sol·licitar al registrador mercantil del domicili social que, amb càrrec a la societat, nomeni un auditor de comptes perquè efectuï la revisió dels comptes anuals d'un determinat exercici sempre que no hagin transcorregut tres mesos a comptar de la data de tancament de l'exercici.

Art. 206. *Nomenament judicial.*—Quan hi hagi una causa justa, els administradors de la societat i les persones legitimades per sol·licitar el nomenament d'auditor poden demanar al jutge de primera instància del domicili social la revocació del designat per la Junta general o pel registrador mercantil i el nomenament d'un altre.

Art. 207. *Remuneració.*—1. La remuneració dels auditors de comptes o els criteris per al seu càlcul s'han de fixar, en tot cas, abans que comencin l'exercici de les seves funcions i per a tot el període en què s'hagin d'exercir.

2. Per l'exercici d'aquesta funció no poden percebre cap altra remuneració o avantatge de la societat auditada.

Art. 208. *Objecte de l'auditoria.*—Els auditors de comptes, actuant de conformitat amb les normes que regeixen l'auditoria, han de comprovar si els comptes anuals ofereixen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la societat, així com la concordança de l'informe de gestió amb els comptes anuals de l'exercici.

Art. 209. *Informe.*—1. Els auditors han de redactar un informe detallat sobre el resultat de la seva actuació, de conformitat amb la legislació sobre auditoria de comptes, que ha de contenir, almenys, les mencions següents:

a) Les observacions sobre les eventuais infraccions de les normes legals o estatutàries que hagin comprovat en la comptabilitat, en els comptes anuals o en l'informe de gestió de la societat.

b) Les observacions sobre qualsevol fet que hagin comprovat, quan aquest suposi un risc per a la situació financera de la societat.

2. Quan no hagin de formular cap reserva com a conseqüència de la comprovació realitzada, ho han d'expressar així en l'informe d'auditoria declarant que els comptes i l'informe de gestió responen a les exigències esmentades a l'apartat anterior. En cas contrari, han d'incloure reserves a l'informe.

Art. 210. *Termini per a l'emissió de l'informe.*—1. Els auditors de comptes disposen com a mínim d'un termini d'un mes, a partir del moment en què els siguin lliurats els comptes signats pels administradors, per presentar el seu informe.

2. Si com a conseqüència de l'informe, els administradors es veuen obligats a alterar els comptes anuals, els auditors han d'ampliar el seu informe i incorporar-hi els canvis produïts.

Art. 211. *Acció de responsabilitat. Legitimació.*—La legitimació per exigir responsabilitats davant la societat als auditors de comptes es regeix pel que es disposa per als administradors de la societat.

SECCIÓ NOVENA.—APROVACIÓ DELS COMPTES

Art. 212. *Aprovació.*—1. Els comptes anuals, els aprova la Junta general d'accionistes.

2. A partir de la convocatòria de la Junta general, qualsevol accionista pot obtenir de la societat, de manera immediata i gratuïta, els documents que han de ser sotmesos a l'aprovació d'aquesta i l'informe dels auditors de comptes.

En la convocatòria s'ha de fer menció d'aquest dret.

Art. 213. *Aplicació del resultat.*—1. La Junta general ha de resoldre sobre l'aplicació del resultat de l'exercici d'acord amb el balanç aprovat.

2. Una vegada cobertes les atencions previstes per la Llei o els estatuts, només es poden repartir dividendes amb càrrec al benefici de l'exercici, o a reserves de lliure disposició, si el valor del patrimoni net comptable no és o, a conseqüència del repartiment, no resulta ser inferior al capital social.

Si hi ha pèrdues d'exercicis anteriors que fan que aquest valor del patrimoni net de la societat sigui inferior a la xifra del capital social, el benefici s'ha de destinar a la compensació d'aquestes pèrdues. Igualment s'ha de tenir en compte el que preveu l'article 194.

Art. 214. *Reserva legal.*—1. En tot cas, una xifra igual al 10 per 100 del benefici de l'exercici s'ha de destinar a la reserva legal fins que aquesta assoleixi, almenys, el 20 per 100 del capital social.

2. La reserva legal, mentre no superi el límit indicat, només es pot destinar a la compensació de pèrdues en cas que no hi hagi altres reserves disponibles suficients per a aquest fi. Queda estalviada del que disposa l'article 157.

Art. 215. *Distribució de dividendes.*—1. La distribució de dividendes als accionistes ordinaris s'ha de fer proporcionalment al capital que hagin desemborsat.

2. A l'acord de distribució de dividendes, la Junta general ha de determinar el moment i la forma del pagament.

A falta de determinació sobre aquests particulars, el dividend ha de ser pagador en el domicili social a partir de l'endemà al de l'acord.

Art. 216. *Quantitats a càrrec de dividendes.*—La distribució entre els accionistes de quantitats a càrrec de dividendes només es pot acordar per la Junta general o pels administradors sota les condicions següents:

a) Els administradors han de formular un estat comptable en el qual es posi de manifest que hi ha liquiditat suficient per a la distribució. Aquest estat s'ha d'incloure posteriorment a la memòria.

b) La quantitat a distribuir no pot excedir la quantia dels resultats obtinguts des del final de l'últim exercici, deduïdes les pèrdues procedents d'exercicis anteriors i les quantitats amb les quals s'hagin de dotar les reserves obligatòries per llei o per disposició estatutària, així com l'estimació de l'impost a pagar sobre els esmentats resultats.

Art. 217. *Restitució de dividendes.*—Qualsevol distribució de dividendes o de quantitats a càrrec de dividendes que contravingui el que estableix aquesta Llei ha de ser restituida pels accionistes que els hagin percebut, amb l'interès legal corresponent, quan la societat provi que els perceptors coneixien la irregularitat de la distribució o que, tenint en compte les circumstàncies, no podien ignorar-la.

SECCIÓ DESENA.—DIPÒSIT I PUBLICITAT DELS COMPTES ANUALS

Art. 218. *Dipòsit dels comptes.*—Dins del mes següent a l'aprovació dels comptes anuals, s'ha de presentar per al seu dipòsit en el Registre Mercantil del domicili social la certificació dels acords de la Junta general d'aprovació dels comptes anuals i d'aplicació del resultat, al qual s'ha d'adjuntar un exemplar de cadascuna dels esmentats comptes, així com de l'informe de gestió i de l'informe dels auditors, quan la societat estigui obligada a auditoria o aquesta s'hagi practicat a petició de la minoria. Si algun o diversos dels comptes anuals s'han formulat en forma abreujada, s'ha de fer constar en la certificació amb expressió de la causa.

Art. 219. *Qualificació registral.*—1. Dins els quinze dies següents al de la data de l'assentament de presentació, el registrador ha de qualificar sota la seva responsabilitat si els documents presentats són els exigits per la Llei, si estan degudament aprovats per la Junta general i si hi consten les signatures preceptives. Si no hi aprecia defectes, ha de tenir per efectuat el dipòsit i ha de practicar el corresponent assentament en el llibre de dipòsit de comptes i en el full corresponent a la societat dipositant. En cas contrari, ha de procedir de conformitat amb el que s'estableix respecte als títols defectuosos.

2. El Registre Mercantil ha de conservar els documents dipositats durant el termini de sis anys.

Art. 220. *Publicitat del dipòsit.*—1. El primer dia hàbil de cada mes, els registradors mercantils han de remetre al registre central una relació de les societats que hagin complert durant el mes anterior l'obligació de dipòsit dels comptes anuals.

El «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» ha de publicar l'anunci de les societats que hagin complert l'obligació de dipòsit.

2. Qualsevol persona pot obtenir informació de tots els documents dipositats.

Art. 221. *Règim sancionador.*—1. L'incompliment pels administradors de l'obligació de dipositar els documents a què es refereix aquesta secció dona lloc a la imposició d'una multa a la societat per un import de 200.000 a 2.000.000 de pessetes per cada any de retard en el compliment de l'obligació de dipòsit, prèvia instrucció d'expedient pel Ministeri d'Economia i Hisenda, amb audiència dels interessats i de conformitat amb la Llei de procediment administratiu.

2. Les infraccions a què es refereix aquest article prescriuen al cap de tres anys.

Art. 222. *Publicació.*—En el cas de publicació dels documents esmentats a l'article 218, s'ha d'indicar si és íntegra o abreujada. En el primer cas s'ha de reproduir fidelment el text dels dipositats en el Registre Mercantil, incloent-hi sempre íntegrament l'informe dels auditors. En el segon cas, s'ha de fer referència a l'oficina del Registre Mercantil on hagin estat dipositats els documents. L'informe d'auditoria pot ser omès en aquesta publicació, però s'ha d'indicar si ha estat emès amb reserves o no.

CAPÍTOL VIII

De la transformació, fusió i escissió

SECCIÓ PRIMERA.—TRANSFORMACIÓ

Art. 223. *Transformació de societat anònima.*—1. Les societats anònimes es poden transformar en societats col·lectives, comanditàries o de responsabilitat limitada.

2. Llevat que hi hagi una disposició legal en contra, qualsevol transformació en una societat de tipus diferent és nul·la.

Art. 224. *Acord de transformació.*—1. La transformació ha de ser acordada, en tot cas, per la Junta general d'accionistes, amb els requisits i les formalitats previstos a l'article 103.

2. L'acord s'ha de publicar tres vegades en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» i en els diaris de més circulació a la província en què la societat tingui el domicili.

Art. 225. *Transformació en societat col·lectiva o comanditària.*—1. L'acord de transformació d'una societat anònima en una societat col·lectiva o comanditària, simple o per accions, només obliga els socis que hi hagin votat a favor.

2. Els accionistes dissidents i els no assistents a la Junta general queden separats de la societat sempre que, en el termini d'un mes comptat des de la data de l'últim anunci a què es refereix l'article anterior, no s'adhereixin per escrit a l'acord de transformació.

3. Els accionistes que no s'hi hagin adherit han d'obtenir el reemborsament de les seves accions en la forma que preveu aquesta Llei per al cas de substitució de l'objecte social.

Art. 226. *Transformació en societat de responsabilitat limitada.*—En els casos de transformació de societats anònimes en societats de responsabilitat limitada, els

accionistes que no hagin votat a favor de l'acord no estan sotmesos al que disposa el capítol V de la Llei sobre règim jurídic de les societats de responsabilitat limitada durant un termini de tres mesos, comptats des de la publicació en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» de l'acord de transformació.

Art. 227. *Esriptura de transformació.*—La transformació s'ha de fer constar en escriptura pública, que s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil, i que ha de contenir, en tot cas, les mencions exigides per la Llei per a la constitució de la societat la forma de la qual s'adopti, i el balanç general tancat el dia anterior al de l'acord, la relació dels accionistes que hagin fet ús del dret de separació i el capital que representin, així com el balanç final, tancat el dia anterior al de l'atorgament de l'escriptura.

Art. 228. *Continuïtat de la personalitat.*—1. La transformació efectuada d'acord amb el que preveuen els articles anteriors no canvia la personalitat jurídica de la societat, que continua subsistint sota la forma nova.

2. El que estableix l'apartat anterior no és aplicable quan la Junta general d'una societat anònima acordi la dissolució de la societat i la constitució d'una altra de diferent forma.

Art. 229. *Continuïtat en la participació.*—1. L'acord de transformació no pot modificar les participacions dels socis en el capital de la societat. A canvi de les accions que desapareguin, els antics accionistes tenen dret que se'ls assignin accions, quotes o participacions proporcionals al valor nominal de les accions posseïdes per cadascun d'ells.

2. Tampoc poden patir reducció els drets especials diferents de les accions, llevat que els titulars ho consentin expressament.

Art. 230. *Extensió de la responsabilitat il·limitada.*—Els socis que en virtut de la transformació assumeixin responsabilitat il·limitada pels deutes socials han de respondre a la mateixa forma dels deutes anteriors a la transformació.

Art. 231. *Transformació en societat anònima.*—1. La transformació de societats col·lectives, comanditàries o de responsabilitat limitada en societats anònimes no afecta la personalitat jurídica de la societat transformada i s'ha de fer constar en escriptura pública, que ha d'expressar necessàriament totes les mencions previstes per a la de constitució d'una societat anònima.

L'informe dels experts independents sobre el patrimoni social no dinerari s'ha d'incorporar a l'escriptura de transformació.

2. L'escriptura pública de transformació s'ha de presentar per a la seva inscripció en el Registre Mercantil, acompanyada del balanç general tancat el dia anterior al de l'acord de transformació.

Art. 232. *Responsabilitat per deutes anteriors.*—La transformació de societats col·lectives o comanditàries en societats anònimes no allibera els socis col·lectius de la societat transformada de respondre solidàriament i personalment, amb tots els seus béns, dels deutes socials contrets amb anterioritat a la transformació de la societat, llevat que els creditors hagin consentit expressament la transformació.

SECCIÓ SEGONA. FUSIÓ

Art. 233. *Classes i efectes de la fusió.*—1. La fusió de qualsevol societats en una societat anònima nova implica l'extinció de cadascuna d'elles i la transmissió en bloc dels respectius patrimonis socials a la nova entitat que hagi d'adquirir per successió universal els drets i obligacions d'aquelles.

2. Si la fusió ha de resultar de l'absorció d'una o més societats per una altra d'anònima ja existent, aquesta adquireix de la mateixa manera els patrimonis de les societats absorbides, que s'extingeixen, augmentant, si s'escau, el capital social en la quantia que sigui procedent.

Art. 234. *Preparació de la fusió.*—1. Els administradors de les societats que participin en la fusió han de redactar i subscriure un projecte de fusió. Si falta la signatura d'algun d'ells, s'ha d'assenyalar al final del projecte, amb indicació de la causa.

2. Una vegada subscrit el projecte de fusió, els administradors de les societats que es fusionin s'han d'abstenir de realitzar qualsevol classe d'acte o de concloure qualsevol contracte que pugui comprometre l'aprovació del projecte o modificar substancialment la relació de bescanvi de les accions.

3. El projecte de fusió queda sense efecte si no ha estat aprovat per les juntes generals de totes les societats que participin en la fusió dins els sis mesos següents a la seva data.

Art. 235. *Contingut del projecte de fusió.*—El projecte de fusió ha de contenir, almenys, les mencions següents:

a) La denominació i el domicili de les societats que participen en la fusió i de la nova societat, si s'escau, així com les dades identificadors de la seva inscripció en el Registre Mercantil.

b) El tipus de bescanvi de les accions, que es determina sobre la base del valor real del patrimoni social, i la compensació complementària en diners que, si s'escau, es prevegi.

c) El procediment pel qual han de ser canviats els títols de les societats que s'hagin d'extingir, la data a partir de la qual les noves accions donen dret a participar en els guanys socials i qualssevol peculiaritats relatives a aquest dret.

d) La data a partir de la qual les operacions de les societats que s'extingeixen s'han de considerar realitzades a efectes comptables per compte de la societat a la qual traspassen el seu patrimoni.

e) Els drets que hagin d'atorgar a la societat absorbent o en la nova societat que es constitueixi als titulars d'accions de classes especials i als qui tinguin drets especials diferents de les accions en les societats que s'hagin d'extingir o, si s'escau, les opcions que se'ls ofereixin.

f) Els avantatges de qualsevol classe que s'hagin d'atribuir a la societat absorbent o en la nova societat als experts independents que intervinguin en el projecte de fusió, així com els administradors de les societats que es fusionen, de l'absorbent o de la nova societat.

Art. 236. *Informe d'experts sobre el projecte de fusió.*—

1. Els administradors de cadascuna de les societats que es fusionen han de sol·licitar al registrador mercantil corresponent al domicili social la designació d'un o diversos experts independents i diferents, perquè, per separat, emetin un informe sobre el projecte de fusió i sobre el patrimoni aportat per les societats que s'extingeixen.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, els administradors de totes les societats que es fusionen poden demanar al registrador mercantil que designi un o diversos experts per a l'elaboració d'un únic informe. La designació correspon al registrador mercantil del domicili social de la societat absorbent o del que figuri en el projecte de fusió com a domicili de la nova societat.

3. Els experts nomenats, la responsabilitat dels quals es regeix pel que es disposa per als auditors de comptes de la societat, poden obtenir de les societats que participen en la fusió, sense cap limitació, totes les informacions i documents que considerin útils i procedir a totes les verificacions que estimin necessàries.

4. En el seu informe han de manifestar, en tot cas, si el tipus de bescanvi de les accions està justificat o no, quins han estat els mètodes seguits per establir-lo, si els mètodes són adequats, esmentant els valors als quals condueixen, i les dificultats especials de valoració, si n'hi ha.

Els experts han de manifestar, així mateix, si el patrimoni aportat per les societats que s'extingeixen és igual, almenys, al capital de la nova societat o a l'augment del capital de la societat absorbent, segons els casos.

Art. 237. *Informe dels administradors sobre el projecte de fusió.*—Els administradors de cadascuna de les societats que participen en la fusió han d'elaborar un informe explicant i justificant detalladament el projecte de fusió en els seus aspectes jurídics i econòmics, amb especial referència al tipus de bescanvi de les accions i a les especials dificultats de valoració que hi pugui haver.

Art. 238. *Informació als accionistes sobre la fusió.*—

1. En publicar la convocatòria de la Junta, s'han de posar a disposició dels accionistes, obligacionistes i titulars de drets especials diferents de les accions, així com dels representants dels treballadors, per al seu examen en el domicili social, els documents següents:

a) El projecte de fusió.

b) Els informes dels experts independents sobre el projecte de fusió.

c) Els informes dels administradors de cadascuna de les societats sobre el projecte de fusió.

d) Els comptes anuals i l'informe de gestió dels tres últims exercicis de les societats que participen en la fusió, amb el corresponent informe dels auditors de comptes.

e) El balanç de fusió de cadascuna de les societats, quan sigui diferent de l'últim balanç anual aprovat per la Junta, acompanyat de l'informe que sobre la seva verificació han d'emetre, si s'escau, els auditors de comptes de la societat.

f) El projecte d'escriptura de constitució de la nova societat o, si es tracta d'una absorció, el text íntegre de les modificacions que s'hagin d'introduir en els estatuts de la societat absorbent.

g) Els estatuts vigents de les societats que participen en la fusió.

h) La relació de noms, cognoms i edat, si són persones físiques, o la denominació o raó social, si són persones jurídiques, i, en els dos casos, la nacionalitat i el domicili dels administradors de les societats que participen en la fusió, la data des de la qual desenvolupen els càrrecs i, si s'escau, les mateixes indicacions dels qui hagin de ser proposats com a administradors com a conseqüència de la fusió.

2. Els administradors de les societats que es fusionen estan obligats a informar la Junta general de la seva societat sobre qualsevol modificació important de l'actiu o del passiu esdevinguda en qualsevol d'aquestes entre la data de redacció del projecte de fusió i la de la reunió de la Junta general.

La mateixa informació han de proporcionar, en els casos de fusió per absorció als administradors de la societat absorbent i aquests a aquells, perquè, al seu torn, n'informin la seva Junta general.

Art. 239. *Balanç de fusió.*—1. Es pot considerar balanç de fusió l'últim balanç anual aprovat, sempre que hagi estat tancat dins els sis mesos anteriors a la data de celebració de la Junta que ha de resoldre sobre la fusió.

Si el balanç anual no compleix aquest requisit, és necessari elaborar un balanç tancat amb posterioritat al primer dia del tercer mes precedent a la data del projecte de fusió, seguint els mateixos mètodes i criteris de presentació de l'últim balanç anual.

En els dos casos es poden modificar les valoracions contingudes en l'últim balanç en atenció a les modificaci-

ons importants del valor real que no apareguin en els assentaments comptables.

2. El balanç de fusió ha de ser verificat pels auditors de comptes de la societat quan hi hagi obligació d'auditar, i ha de ser sotmès a l'aprovació de la Junta que deliberi sobre la fusió, i a aquests efectes s'ha d'esmentar expressament en l'ordre del dia de la Junta.

3. La impugnació del balanç de fusió no pot suspendre, per si sola, l'execució de la fusió.

Art. 240. *Acord de fusió.*-1. L'acord de fusió ha de ser adoptat per la Junta general de cadascuna de les societats que participin en la fusió, i s'ha d'ajustar al projecte de fusió.

2. La convocatòria de la Junta s'ha de publicar amb un mes d'antelació, com a mínim, a la data prevista per a la seva celebració, ha d'incloure les mencions mínimes del projecte de fusió legalment exigides i ha de fer constar el dret que correspon a tots els accionistes, obligacionistes i titulars de drets especials diferents de les accions a examinar en el domicili social els documents indicats a l'article 238, així com el d'obtenir el lliurament o enviament gratuïts del text íntegre d'aquests.

3. L'acord de fusió s'ha d'adoptar, si s'escau, de conformitat amb el que estableix l'article 148.

4. Quan la fusió es realitzi mitjançant la creació d'una nova societat, l'acord de fusió ha d'incloure les mencions legalment exigides per a la constitució d'aquella.

Art. 241. *Acord de fusió. Societats personalistes.*-En cas que la societat absorbent o la nova societat sigui col·lectiva o comanditària, la fusió requereix el consentiment de tots els accionistes que, en virtut de la fusió, passin a respondre il·limitadament dels deutes socials.

Art. 242. *Publicació de l'acord.*-L'acord de fusió, una vegada adoptat, s'ha de publicar tres vegades en el "Butlletí Oficial del Registre Mercantil" i en dos diaris de gran circulació a les províncies en les quals cadascuna de les societats tinguin els domicilis. A l'anunci, s'hi ha de fer constar el dret que assisteix els accionistes i creditors d'obtenir el text íntegre de l'acord adoptat i del balanç de la fusió.

Art. 243. *Dret d'oposició.*-1. La fusió no es pot fer abans que transcorri un mes, comptat des de la data de l'últim anunci de l'acord de la Junta general. Durant aquest termini els creditors de cadascuna de les societats que es fusionen es poden oposar a la fusió en els termes previstos a l'article 166.

2. En l'anunci de l'acord de fusió s'ha d'esmentar expressament el dret d'oposició establert a l'apartat anterior.

3. Els obligacionistes poden exercir el dret d'oposició en els mateixos termes que els altres creditors, sempre que la fusió no hagi estat aprovada per l'assemblea d'obligacionistes.

Art. 244. *Espectura de fusió.*-1. Les societats que es fusionen han de fer constar l'acord de fusió aprovat per les seves respectives juntes en una escriptura pública, que ha de contenir el balanç de fusió de les societats que s'extingeixen.

2. Si la fusió es realitza mitjançant la creació d'una nova societat, l'escriptura ha de contenir, a més, les mencions legalment exigides per a la constitució d'aquesta.

Si es realitza per absorció, l'escriptura ha de contenir les modificacions estatutàries que hagi acordat la societat absorbent amb motiu de la fusió i el número, la classe i la sèrie de les accions que hagin de ser lliurades a cadascun dels nous accionistes.

Art. 245. *Inscripció de la fusió.*-1. Sense perjudici dels efectes atribuïts a la necessària publicació en el "Butlletí Oficial del Registre Mercantil", l'eficàcia de la fusió

queda supeditada a la inscripció de la nova societat o, si s'escau, a la inscripció de l'absorció.

2. Una vegada inscrita en el Registre Mercantil competent l'escriptura de constitució per fusió o d'absorció, s'ha de publicar en el "Butlletí Oficial del Registre Mercantil" de conformitat amb el que preveu el Codi de comerç i s'han de cancel·lar els assentaments registrals de les societats extingides.

Art. 246. *Impugnació de la fusió.*-1. L'acció de nul·litat contra una fusió inscrita en el registre, només es pot basar en la nul·litat o anul·labilitat dels corresponents acords de la Junta general d'accionistes, i s'ha d'adreçar contra la societat absorbent o contra la nova societat resultant de la fusió.

El termini per a l'exercici de l'acció de nul·litat o d'anul·labilitat caduca al cap de sis mesos, comptats des de la data en què la fusió va ser oposable a qui invoca la nul·litat.

2. La sentència que declari la nul·litat s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil, s'ha de publicar en el seu "butlletí oficial" i no afecta per si sola la validesa de les obligacions nascudes després de la inscripció de la fusió, a favor o a càrrec de la societat absorbent o de la nova societat sorgida de la fusió.

D'aquestes obligacions, quan siguin a càrrec de la societat absorbent o de la nova societat, n'han de respondre solidàriament les societats que van participar en la fusió.

Art. 247. *Continuïtat en les participacions.*-1. Els socis de les societats extingides participen en la nova societat o en l'absorbent rebent un nombre d'accions proporcional a les respectives participacions.

2. Quan sigui convenient per ajustar el tipus de bescanvi de les accions, poden rebre, a més, una compensació en diners que no excedeixi el 10 per 100 del valor nominal de les accions atribuïdes.

Art. 248. *Titulars de drets especials.*-Els titulars de drets especials diferents a les accions han de gaudir en la societat absorbent o en la nova societat resultant de la fusió de drets equivalents als que els correspondrien a la societat extingida, llevat que la modificació d'aquests drets hagi estat aprovada per l'assemblea d'aquests titulars o pels titulars individualment.

Art. 249. *Prohibició de bescanvi d'accions pròpies.*-Les accions de les societats que es fusionen que estiguin en poder de qualsevol d'elles o en poder d'altres persones que actuïn en el seu propi nom, però per compte d'aquestes societats no es poden bescanviar per accions de la societat absorbent o de la nova societat que resulti de la fusió i, si s'escau, han de ser amortitzades.

Art. 250. *Absorció de societat íntegrament participada.*-1. Quan la societat absorbent sigui titular de totes les accions de la societat absorbida no és necessari incloure en el projecte de fusió les mencions enumerades a les lletres b) i c) de l'article 235.

2. Tampoc és procedent en aquest cas l'augment del capital de la societat absorbent ni és necessària l'elaboració dels informes dels administradors i dels experts independents sobre el projecte de fusió.

Art. 251. *Fusió de societats en liquidació.*-Les societats en liquidació poden participar en una fusió sempre que no hagi començat el repartiment del seu patrimoni entre els accionistes.

SECCIÓ TERCERA. ESCISSIÓ

Art. 252. *Concepte i requisits.*-1. S'entén per escissió:

a) L'extinció d'una societat anònima, amb divisió de tot el seu patrimoni en dues parts o més, cadascuna de les quals es traspasa en bloc a una societat de nova creació o és absorbida per una societat ja existent.

b) La segregació d'una o diverses parts del patrimoni d'una societat anònima sense extingir-se, traspasant en bloc el que se n'hagi segregat a una o diverses societats de nova creació o existents.

2. Les accions o participacions socials de les societats beneficiàries de l'escissió han de ser atribuïdes en contraprestació als accionistes de la societat que escindeix, els quals han de rebre un nombre d'aquelles proporcional a les seves respectives participacions, reduint la societat, si s'escau i simultàniament, el capital social en la quantia necessària.

En els casos en què hi hagi dues o més societats beneficiàries, l'atribució als accionistes de la societat que s'escindeix d'accions o participacions d'una sola d'elles requereix el consentiment individual dels afectats.

3. Només es pot acordar l'escissió si les accions de la societat que s'escindeix estan íntegrament desemborsades.

4. Les societats beneficiàries de l'escissió poden tenir forma mercantil diferent de la de la societat que s'escindeix.

Art. 253. *Escissió parcial.*—1. En el cas d'escissió parcial, la part del patrimoni social que es divideixi o segregui ha de formar una unitat econòmica.

2. Si la part que es divideixi o se segrega està constituïda per una o diverses empreses o establiments comercials, industrials o de serveis, a més dels altres efectes, poden ser atribuïdes a la societat beneficiària els deutes contrets per a l'organització o el funcionament de l'empresa que es traspasa.

Art. 254. *Règim de l'escissió.*—L'escissió es regeix, amb les excepcions contingudes en els articles següents, per les normes establertes per a la fusió en aquesta Llei, entenent que les referències a la societat absorbent o a la nova societat resultant de la fusió equivalen a referències a les societats beneficiàries de l'escissió.

Art. 255. *Projecte d'escissió.*—1. En el projecte d'escissió, a més de les mencions enumerades per al projecte de fusió, s'hi han d'incloure les següents:

a) La designació i el repartiment precisos dels elements de l'actiu i del passiu que s'han de transmetre a cadascuna de les societats beneficiàries.

b) El repartiment entre els accionistes de la societat escindida de les accions o participacions que els corresponguin en el capital de les societats beneficiàries, així com el criteri en què es fonamenta aquest repartiment.

2. En els casos d'extinció de la societat que s'escindeix, quan un element de l'actiu no s'ha atribuït a alguna societat beneficiària en el projecte d'escissió i la interpretació d'aquesta no permeti decidir sobre el repartiment, s'ha de distribuir aquest element o el seu contravalor entre totes les societats beneficiàries de manera proporcional a l'actiu atribuït a cadascuna d'elles en el projecte d'escissió.

3. En els casos d'extinció de la societat que s'escindeix, quan un element del passiu no sigui atribuït a alguna societat beneficiària en el projecte d'escissió i la interpretació d'aquest no permeti decidir sobre el seu repartiment, n'han de respondre solidàriament totes les societats beneficiàries.

Art. 256. *Informe d'experts independents.*—1. Les societats beneficiàries de l'escissió han de sotmetre el patrimoni no dinerari procedent de la societat que s'escindeix a l'informe d'un o diversos experts independents

designats pel registrador mercantil del domicili d'aquesta última societat.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, els administradors de totes les societats que participen en l'escissió poden sol·licitar al registrador mercantil del domicili de qualsevol d'aquestes que designi un o diversos experts per a l'elaboració d'un únic informe sobre el patrimoni no dinerari que s'escindeix i sobre el projecte d'escissió.

Art. 257. *Informe dels administradors.*—En l'informe sobre el projecte d'escissió que han de redactar els administradors de les societats que hi participen, s'ha d'expressar que han estat emesos, per a cada una de les societats beneficiàries, els informes sobre les aportacions no dineràries previstos en aquesta Llei, així com indicar el Registre Mercantil en què estiguin dipositats o s'hagin de dipositar.

Art. 258. *Modificacions patrimonials posteriors al projecte d'escissió.*—Els administradors de la societat escindida estan obligats a informar la seva Junta general sobre qualsevol modificació important del patrimoni actiu i passiu esdevinguda entre la data d'elaboració de projecte d'escissió i la data de la reunió de la Junta general.

La mateixa informació han de proporcionar, en els casos d'escissió per absorció, als administradors de les societats beneficiàries i aquests a aquells, perquè, al seu torn, informin les seves juntes generals.

Art. 259. *Responsabilitat de la societat beneficiària de l'escissió.*—En defecte de compliment per una societat beneficiària d'una obligació assumida per ella en virtut de l'escissió han de respondre solidàriament del compliment d'aquesta les altres societats beneficiàries fins a l'import de l'actiu net atribuït en l'escissió a cadascuna d'elles i, si la societat escindida no ha deixat d'existir com a conseqüència de l'escissió, la mateixa societat escindida per la totalitat de l'obligació.

CAPÍTOL IX

De la dissolució i liquidació

SECCIÓ PRIMERA.—DISSOLUCIÓ DE LA SOCIETAT ANÒNIMA

Art. 260. *Causes de dissolució.*—1. La societat anònima es dissol:

1. Per acord de la Junta general, adoptat d'acord amb l'article 103.

2. Per compliment del terme fixat en els estatuts.

3. Per la conclusió de l'empresa que constitueixi el seu objecte o la impossibilitat manifesta de realitzar el fi social o per la paralització dels òrgans socials, de manera que resulti impossible el seu funcionament.

4. Com a conseqüència de pèrdues que deixin reduït el patrimoni a una quantitat inferior a la meitat del capital social, llevat que aquest s'augmenti o es redueixi en la mesura suficient.

5. Per reducció del capital social per sota del mínim legal.

6. Per la fusió o escissió total de la societat.

7. Per qualsevol altra causa establerta en els estatuts.

2. La fallida de la societat determina la seva dissolució quan s'acordi expressament com a conseqüència de la resolució judicial que la declari.

Art. 261. *Dissolució per transcurs del terme.*—Transcorregut el termini de durada de la societat, aquesta s'ha de dissoldre de ple dret, llevat que amb anterioritat hagi estat expressament prorrogada i inscrita la prorroga en el Registre Mercantil.

Art. 262. *Acord social de dissolució.*—1. Quan es doni alguna de les causes previstes en els números 3r, 4t, 5è i 7è de l'apartat 1 de l'article 260, la dissolució de la societat requereix l'acord de la Junta general constituïda d'acord amb l'article 102.

2. Els administradors han de convocar la Junta general dins el termini de dos mesos perquè adopti l'acord de dissolució. Qualsevol accionista pot requerir els administradors perquè convoquin la Junta si, al seu judici, hi ha una causa legítima per a la dissolució.

3. En cas que la Junta sol·licitada no sigui convocada o no es pugui aconseguir l'acord o aquest sigui contrari a la dissolució, qualsevol interessat pot sol·licitar la dissolució judicial de la societat.

4. Els administradors estan obligats a sol·licitar la dissolució judicial de la societat quan l'acord social sigui contrari a la dissolució o no es pugui aconseguir.

5. Han de respondre solidàriament de les obligacions socials els administradors que incompleixin l'obligació de convocar en el termini de dos mesos la Junta general, perquè adopti, si s'escau, l'acord de dissolució o que no sol·licitin la dissolució judicial de la societat en el termini de dos mesos, a comptar de la data prevista per a la celebració de la Junta, quan aquesta no s'hagi constituït, o des del dia de la Junta, quan l'acord hagi estat contrari a la dissolució.

Art. 263. *Publicitat de l'acord de dissolució.*—L'acord de dissolució o la resolució judicial, si s'escau, s'han d'inscriure en el Registre Mercantil, i s'han de publicar, a més, en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» i en un dels diaris de més circulació del lloc del domicili social.

Art. 264. *Societat en liquidació.*—La societat dissolta ha de conservar la seva personalitat jurídica mentre la liquidació es realitza. Durant aquest temps ha d'afegir a nom seu la frase «en liquidació».

Art. 265. *Intervenció del Govern.*—1. No obstant el que disposa l'article 260, quan el Govern, a instància d'accionistes que representin, almenys, la cinquena part del capital social, o del personal de l'empresa, consideri convenient per a l'economia nacional o per a l'interès social la continuació de la societat, ho pot acordar per decret, en què es s'ha de concretar la forma com aquesta ha de subsistir i les compensacions que, en ser expropiats del seu dret, han de rebre els accionistes.

2. En tot cas, el decret ha de reservar als accionistes, reunits en Junta general, el dret a prorrogar la vida de la societat i a continuar l'explotació de l'empresa, sempre que l'acord s'adopti dins el termini de tres mesos, a comptar de la publicació del decret.

SECCIÓ SEGONA. LIQUIDACIÓ DE LA SOCIETAT ANÒNIMA

Art. 266. *Obertura de la liquidació.*—Una vegada dissolta la societat s'ha d'obrir el període de liquidació, llevat dels supòsits de fusió o escissió total o qualsevol altre de cessió global de l'actiu i el passiu.

Art. 267. *Liquidadors.*—1. Des del moment en què la societat es declari en liquidació, cessa la representació dels administradors per fer nous contractes i contraure noves obligacions, i els liquidadors assumeixen les funcions a què es refereix l'article 272.

2. No obstant això, els antics administradors, si són requerits, han de prestar el seu concurs per a la pràctica de les operacions de liquidació.

Art. 268. *Nomenament i nombre de liquidadors.*—1. Quan els estatuts no hagin establert normes sobre el nomenament de liquidadors, correspon la designació a la Junta general.

2. El nombre de liquidadors ha de ser sempre imparell.

Art. 269. *Nomenament d'interventor.*—1. Sense perjudici del que disposa l'article anterior, els accionistes que representin la vintena part del capital social poden sol·licitar al jutge de primera instància del domicili social la designació d'un interventor que fiscalitzi les operacions de liquidació.

2. També, pot nomenar, si s'escau, un interventor el sindicat d'obligacionistes.

Art. 270. *Intervenció pública en la liquidació.*—Quan el patrimoni que hagi de ser objecte de liquidació i divisió sigui quantios, estiguin repartides entre un gran nombre de tenidors les obligacions o accions, o la importància de la liquidació per qualsevol altra causa ho justifiqui, el Govern pot designar la persona que s'encarregui d'intervenir i presidir la liquidació i de vetllar pel compliment de les lleis i de l'estatut social.

Art. 271. *Juntes de la societat en liquidació.*—Durant el període de liquidació s'han d'observar les disposicions dels estatuts pel que fa a la convocatòria i reunió de juntes ordinàries i extraordinàries, a les quals han de donar compte els liquidadors de la marxa de la liquidació perquè acordin el que convingui a l'interès comú.

Art. 272. *Funcions dels liquidadors.*—Incumbeix als liquidadors de la societat:

a) Subscriure, en unió dels administradors, l'inventari i el balanç de la societat en el moment de començar les seves funcions amb referència al dia en què s'iniciï la liquidació.

b) Portar i custodiar els llibres i correspondència de la societat, i vetllar per la integritat del seu patrimoni.

c) Realitzar les operacions comercials pendents i les noves que siguin necessàries per a la liquidació de la societat.

d) Alienar els béns socials. Els immobles s'han de vendre necessàriament en pública subhasta.

e) Percebre els crèdits i els dividendes passius acordats en el moment d'iniciar-se la liquidació. També poden exigir el pagament d'altres dividendes fins a completar l'import nominal de les accions en la quantia necessària per satisfer els creditors.

f) Concertar transaccions i arbitratges quan convingui als interessos socials.

g) Pagar als creditors i als socis atenint-se a les normes que estableix aquesta Llei.

h) Tenir la representació de la societat per al compliment dels indicats fins.

Art. 273. *Informació de la liquidació.*—1. Els liquidadors han de fer arribar periòdicament a coneixement dels socis i dels creditors, pels mitjans que en cada cas es considerin més eficaços, l'estat de la liquidació.

Les dues mesures de publicitat han de completar les establertes a l'article 263.

2. Si la liquidació es prolonga per un termini superior al previst per a la redacció del balanç anual, els liquidadors han de formalitzar i publicar en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» un estat de comptes que permeti apreciar amb exactitud la situació de la societat i la marxa de la liquidació.

Art. 274. *Balanç final.*—1. Acabada la liquidació, els liquidadors han de formar el balanç final, que ha de ser censurat pels interventors, si han estat nomenats.

2. També han de determinar la quota de l'actiu social que s'ha de repartir per cada acció.

Art. 275. *Aprovació del balanç.*—1. El balanç a què es refereix l'article anterior s'ha de sotmetre, per a la seva aprovació, a la Junta general d'accionistes, i s'ha de publicar en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» i en un dels diaris de més circulació en el lloc del domicili social.

2. El balanç pot ser impugnat pel soci que se senti ofès, de conformitat amb les normes de la secció segona del capítol V d'aquesta Llei, en tot el que hi siguin aplicables.

Art. 276. *Repartiment.*—1. Transcorregut el termini per impugnar el balanç sense que s'hi hagin formulat reclamacions en contra o ferma la sentència que les hagi resolt, s'ha de procedir al repartiment entre els accionistes de l'haver social existent, atenint-se al que resulti del balanç.

2. Les quotes no reclamades en el termini dels noranta dies següents a la publicació de l'acord de pagament s'han de consignar en dipòsit al Banc d'Espanya o a la Caixa General de Dipòsits, a disposició dels legítims propietaris.

Art. 277. *Divisió de l'haver social.*—1. La divisió de l'haver social s'ha de practicar d'acord amb les normes que s'hagin establert en els estatuts o, si no, a les fixades per la Junta general d'accionistes.

2. En tot cas s'han de tenir en compte les següents:

1. Els liquidadors no poden repartir entre els socis el patrimoni social sense que hagin estat satisfets tots els creditors o consignat l'import dels crèdits.

Quan hi hagi crèdits no vençuts, se n'ha d'assegurar prèviament el pagament.

2. L'actiu resultant després de satisfer els crèdits contra la societat s'ha de repartir entre els socis en la forma prevista en els estatuts o, si no, proporcionalment a l'import nominal de les accions.

Si totes les accions no s'han alliberat en la mateixa proporció, s'ha de restituir en primer lloc als accionistes que hagin desemborsat quantitats més elevades l'excés sobre l'aportació del que hagi desemborsat menys i la resta s'ha de distribuir entre els accionistes proporcionalment a l'import nominal de les seves accions.

En aquesta mateixa proporció patiran les eventuais pèrdues en cas que l'actiu no sigui suficient per reemborsar-los les aportacions fetes.

Art. 278. *Cancel·lació registral.*—Aprovat en el balanç final, els liquidadors han de sol·licitar al registrador mercantil la cancel·lació dels assentaments referents a la societat extingida i dipositar en el registre els llibres de comerç i documents relatius al seu trànsit.

Art. 279. *Responsabilitat dels liquidadors.*—1. Els liquidadors són responsables davant els accionistes i els creditors de qualsevol perjudici que els hagin causat amb frau o negligència greu en el desenvolupament del seu càrrec.

2. Aquesta responsabilitat s'exigeix en procediment ordinari.

Art. 280. *Cessament dels liquidadors.*—Acaba la funció dels liquidadors:

a) Per revocació dels seus poders, acordada en Junta general, quan el liquidador hagi estat designat en els estatuts, l'acord s'ha de sotmetre als requisits de l'article 103.

c) Per decisió judicial, mitjançant justa causa, a petició d'un grup d'accionistes que representin la vintena part del capital social.

Art. 281. *Insolvència de la societat en liquidació.*—En cas d'insolvència de la societat, els liquidadors han de sol·licitar en el terme de deu dies a partir d'aquell en què es faci palesa aquesta situació, la declaració de suspensió de pagaments o la de fallida, segons sigui procedent.

CAPÍTOL X

De les obligacions

SECCIÓ PRIMERA.—EMISSIÓ D'OBLIGACIONS

Art. 282. *Import de l'emissió.*—1. La societat pot emetre sèries numerades d'obligacions o altres valors que reconeixin o creïn un deute, sempre que l'import total de les emissions no sigui superior al capital social desemborsat, més les reserves que figurin a l'últim balanç aprovat i els comptes de regularització i actualització de balanços, quan hagin estat acceptats pel Ministeri d'Economia i Hisenda.

2. Els valors emesos per la societat a què es refereix l'apartat anterior estan sotmesos al règim que per a les obligacions estableix el present capítol.

Art. 283. *Condicions de l'emissió.*—1. Les condicions de cada emissió, així com la capacitat de la societat per formalitzar-les, quan no hagin estat regulades per la Llei, s'han de sotmetre a les clàusules contingudes en els estatuts socials, i als acords adoptats per la Junta general amb subjecció a l'article 103 d'aquesta Llei.

2. Són condicions necessàries la constitució d'una associació de defensa o sindicat d'obligacionistes i la designació, per la societat, d'una persona que, amb el nom de comissari, concorri a l'atorgament del contracte d'emissió en nom dels futurs obligacionistes.

Art. 284. *Garanties de l'emissió.*—1. La total emissió es pot garantir a favor dels titulars presents i futurs dels valors especialment:

- Per mitjà d'una hipoteca mobiliària o immobiliària.
- Amb penyora de valors, que han de ser dipositats en un banc oficial o privat.
- Mitjançant penyora sense desplaçament.
- Amb garantia de l'Estat, de comunitat autònoma, província o municipi.
- Amb aval solidari d'un banc oficial o privat o d'una caixa d'estalvis.
- Amb l'aval solidari d'una societat de garantia recíproca inscrita en el Registre especial del Ministeri d'Economia i Hisenda.

2. En els casos a), b), d) i e) de l'apartat anterior, no hi és aplicable la limitació imposada, per raons de capital i de reserves, en els articles 282 i 289.

En el cas f), el límit i altres condicions de l'aval estan determinats per la capacitat de garantia de la societat de garantia recíproca en el moment de prestar-lo, d'acord amb la seva normativa específica.

3. A més de les garanties esmentades, els obligacionistes poden fer efectius els crèdits sobre els altres béns, drets i accions de l'entitat deutora.

Art. 285. *Escriptura pública i inscripció.*—1. L'emissió d'obligacions s'ha de fer constar sempre en escriptura pública, que ha de contenir les dades següents:

- El nom, capital, objecte i domicili de la societat emissora.
- Les condicions d'emissió i la data i els terminis en què s'ha d'obrir la subscripció.
- El valor nominal, interessos, venciment i primes i lots de les obligacions, si en té.
- L'import total i les sèries dels valors que s'hagin de llançar al mercat.
- Les garanties de l'emissió.
- Les regles fonamentals que han de regir les relacions jurídiques entre la societat i el sindicat i les seves característiques.

2. No es poden posar en circulació les obligacions fins que s'hagi inscrit l'escriptura en els registres corresponents.

Art. 286. *Anunci de l'emissió.*—1. És requisit previ per a la subscripció de les obligacions o per a la seva introducció en el mercat, l'anunci de l'emissió per la societat en el "Butlletí Oficial del Registre Mercantil" que ha de contenir, almenys, les mateixes dades enumerades a l'article anterior i el nom del comissari.

2. Els administradors de la societat que incompleixin el que estableix l'apartat anterior són solidàriament responsables, davant els obligacionistes, dels danys que, per culpa o negligència, els hagin causat.

Art. 287. *Subscripció.*—La subscripció de les obligacions implica per a cada obligacionista la ratificació plena del contracte d'emissió i la seva adhesió al sindicat.

Art. 288. *Règim de prelació.*—1. Les primeres emissions gaudeixen de prelació davant les posteriors pel que fa al patrimoni lliure de la societat emissora, qualsevol que hagin estat les variacions posteriors del seu capital.

2. Els drets dels obligacionistes en relació amb els altres creditors socials es regeixen per les normes generals que determinin la seva prelació.

Art. 289. *Reducció del capital i reserves.*—1. Per reduir la xifra del capital social o l'import de les reserves, de manera que es disminueixi la proporció inicial entre la suma d'aquests i la quantia de les obligacions pendents d'amortitzar, es requereix el consentiment del sindicat d'obligacionistes.

2. No és necessari el consentiment quan s'augmenti el capital de la societat amb càrrec als comptes de regularització i actualització de balanços o a les reserves.

SECCIÓ SEGONA.—REPRESENTACIÓ DE LES OBLIGACIONS

Art. 290. *Representació de les obligacions.*—1. Les obligacions es poden representar per mitjà de títols o per mitjà d'anotacions en compte.

2. Les obligacions representades per mitjà de títols poden ser nominatives o al portador, tenen força executiva i són transferibles amb subjecció a les disposicions del Codi de comerç i a les lleis que li siguin aplicables.

3. Les obligacions representades per mitjà d'anotacions en compte es regeixen per la normativa reguladora del mercat de valors.

Art. 291. *Títol de l'obligació.*—Els títols d'una emissió han de ser iguals i contenir:

- a) La designació específica.
- b) Les característiques de la societat emissora i, en especial, el lloc en què aquesta ha de pagar.
- c) La data de l'escriptura d'emissió i la designació del notari i el protocol respectiu.
- d) L'import de l'emissió, en moneda espanyola.
- e) El nombre, valor nominal, interessos, venciments, primes i lots del títol, si en té.
- f) Les garanties de l'emissió.
- g) La signatura, almenys, d'un conseller o administrador.

SECCIÓ TERCERA.—OBLIGACIONS CONVERTIBLES

Art. 292. *Requisits de l'emissió.*—1. La societat pot emetre obligacions convertibles en accions, sempre que la Junta general determini les bases i les modalitats de la conversió i acordi augmentar el capital en la quantia necessària.

2. Els administradors han de redactar amb anterioritat a la convocatòria de la Junta un informe que expliqui les bases i modalitats de la conversió, que ha d'anar acompanyat per un altre dels auditors de comptes.

3. Les obligacions convertibles no es poden emetre per una xifra inferior al seu valor nominal. Tampoc poden

ser convertides obligacions en accions quan el valor nominal d'aquelles sigui inferior al d'aquestes.

Art. 293. *Dret de subscripció preferent.*—1. Els accionistes de la societat tenen dret de subscripció preferent de les obligacions convertibles.

2. El mateix dret correspon als titulars d'obligacions convertibles que pertanyin a emissions anteriors en la proporció que els correspongui segons les bases de la conversió.

3. Al dret de subscripció preferent d'obligacions convertibles li és aplicable el que disposa l'article 158 d'aquesta Llei.

Art. 294. *Conversió.*—1. Llevat que la Junta general acordi un altre procediment, els obligacionistes poden sol·licitar en qualsevol moment la conversió. En aquest cas, els administradors dins el primer mes de cada semestre han d'emetre les accions que corresponguin als obligacionistes que hagin sol·licitat la conversió durant el semestre anterior i inscriure durant el mes següent en el Registre Mercantil l'augment de capital corresponent a les accions emeses.

2. En qualsevol cas, la Junta general ha d'assenyalar el termini màxim perquè es pugui portar a terme la conversió.

Mentre aquesta sigui possible, si es produeix un augment de capital amb càrrec a reserves o es redueix el capital per pèrdues, s'ha de modificar la relació de canvi de les obligacions per accions, en proporció a la quantia de l'augment o de la reducció de manera que afecti de la mateixa manera els accionistes i els obligacionistes.

3. La Junta general no pot acordar la reducció de capital mitjançant restitució de les seves aportacions als accionistes o condonació dels dividends passius, mentre hi hagi obligacions convertibles, llevat que, amb caràcter previ i suficients garanties, s'ofereixi als obligacionistes la possibilitat de fer la conversió.

SECCIÓ QUARTA.—SINDICAT D'OBLIGACIONISTES

Art. 295. *Formació del sindicat.*—El sindicat d'obligacionistes queda constituït, una vegada s'inscriu l'escriptura d'emissió, entre els adquirents de les obligacions a mesura que rebin els títols o realitzin les anotacions.

Art. 296. *Despeses del sindicat.*—Les despeses normals que ocasioni el sosteniment del sindicat són a càrrec de la societat emissora, i en cap cas poden excedir el 2 per 100 dels interessos anuals meritats per les obligacions emeses.

Art. 297. *Assemblea general d'obligacionistes.*—El comissari, tan aviat com quedi subscripta l'emissió, ha de convocar l'assemblea general d'obligacionistes, que ha d'aprovar o censurar la seva gestió, confirmar-lo en el càrrec o designar la persona que ha de substituir-lo, i establir el reglament intern del sindicat, ajustant-se, en tot el que estigui previst, al règim establert en l'escriptura d'emissió.

Art. 298. *Facultat i obligació de convocar l'assemblea.*—1. L'assemblea general d'obligacionistes pot ser convocada pels administradors de la societat o pel comissari. Aquest, a més, l'ha de convocar sempre que ho sol·licitin obligacionistes que representin, pels menys, la vintena part de les obligacions emeses i no amortitzades.

2. El comissari pot requerir l'assistència dels administradors de la societat, i aquests assistir encara que no hi hagin estat convocats.

Art. 299. *Forma de convocatòria.*—1. La convocatòria de l'assemblea general s'ha de fer en forma que asseuri el seu coneixement pels obligacionistes.

2. Quan l'assemblea hagi de tractar o resoldre assumptes relatius a la modificació de les condicions del préstec o altres de transcendència anàloga, segons el parer del comissari, ha de ser convocada en la forma que estableix l'article 97 per a la Junta general d'accionistes.

Art. 300. *Competència de l'assemblea.*—L'assemblea d'obligacionistes, degudament convocada, es considera facultada per acordar el que sigui necessari per defensar més bé els interessos legítims dels obligacionistes davant la societat emissora, modificar, d'acord amb aquesta, les garanties establertes, destituir o nomenar al comissari, exercir, quan sigui procedent, les accions judicials corresponents i aprovar les despeses ocasionats per la defensa dels interessos comuns.

Art. 301. *Acords de l'assemblea.*—1. Els acords adoptats per l'assemblea en la forma prevista en l'escriptura o per majoria absoluta amb assistència de les dues terceres parts de les obligacions en circulació, vinculen tots els obligacionistes, fins i tot els no assistents i els dissidents.

2. Quan no s'aconsegueixi la concurrència de les dues terceres parts de les obligacions en circulació, pot ser novament convocada l'assemblea un mes després de la primera reunió i llavors es poden prendre els acords per majoria absoluta dels assistents. Aquests acords vinculen els obligacionistes en la mateixa forma establerta a l'apartat anterior.

3. Tanmateix, els acords de l'assemblea poden ser impugnats pels obligacionistes de conformitat amb el que disposa la secció segona del capítol V d'aquesta Llei.

Art. 302. *Accions individuals.*—Les accions judicials o extrajudicials que corresponguin als obligacionistes poden ser exercides individual o separadament quan no contradiguin els acords del sindicat, dins la seva competència i siguin compatibles amb les facultats que se li hagin conferit.

Art. 303. *Comissari.*—1. El comissari és president del sindicat d'obligacionistes i, a més de les facultats que li hagin estat conferides en l'escriptura d'emissió i les que li atribueixi l'assemblea general d'obligacionistes, té la representació legal del sindicat i pot exercir les accions que li corresponguin.

2. En tot cas, el comissari és l'òrgan de relació entre la societat i el sindicat i, com a tal, pot assistir, amb veu i sense vot, a les deliberacions de la Junta general de la societat emissora, informar-li dels acords del sindicat i requerir a aquesta els informes que, al seu judici, o al de l'assemblea d'obligacionistes, interessi a aquests.

3. El comissari ha de presenciar els sortejos que s'hagin de celebrar, tant per a l'adjudicació com per a l'amortització de les obligacions, i ha de vigilar el pagament dels interessos i del principal, si s'escau, i, en general, ha de tutelar els interessos comuns dels obligacionistes.

Art. 304. *Intervenció.*—1. Quan l'emissió s'hagi fet sense alguna de les garanties a què es refereix l'article 284, el comissari té la facultat d'examinar per ell mateix o per una altra persona, els llibres de la societat, i d'assistir, amb veu i sense vot, a les reunions del Consell d'Administració.

2. Quan la societat hagi endarrerit més de sis mesos el pagament dels interessos vençuts o l'amortització del principal, el comissari pot proposar al Consell la suspensió de qualsevol dels administradors i convocar la Junta general d'accionistes, si aquells no ho fan quan considerin que han de ser substituïts.

Art. 305. *Execució de garanties.*—Si l'emissió s'ha garantit en la forma prevista en els números 1r, 2n i 3r de l'article 284, i la societat ha demorat el pagament d'interessos per més de sis mesos, el comissari, previ acord de

l'assemblea general d'obligacionistes, pot executar els béns que constitueixin la garantia per fer pagament del principal amb els interessos vençuts.

SECCIÓ CINQUENA.—REEMBORSAMENT I RESCAT

Art. 306. *Rescat.*—La societat pot rescotar les obligacions emeses:

- Per amortització o per pagament anticipat, d'acord amb les condicions de l'escriptura d'emissió.
- Com a conseqüència dels convenis subscrits entre la societat i el sindicat d'obligacionistes.
- Per adquisició en borsa, a l'efecte d'amortitzar-les.
- Per conversió en accions, d'acord amb els titulars.

Art. 307. *Repetició d'interessos.*—Els interessos de les obligacions amortitzades que l'obligacionista cobri de bona fe no poden ser objecte de repetició per la societat emissora.

Art. 308. *Reemborsament.*—1. La societat ha de satisfer l'import de les obligacions en el termini convingut, amb les primes, lots i avantatges que en l'escriptura d'emissió s'hagin fixat.

2. Igualment està obligada a celebrar els sortejos periòdics en els termes i la forma previstos pel quadre d'amortització, amb intervenció del comissari i sempre en presència del notari públic, que n'ha d'aixecar l'acta corresponent.

La falta de compliment d'aquesta obligació autoritza els creditors a reclamar el reemborsament anticipat de les obligacions.

Art. 309. *Cancel·lació de garanties.*—1. Per cancel·lar totalment o parcialment les garanties de l'emissió, si les obligacions estan representades per mitjà de títols, és necessari presentar i estampillar aquells o inutilitzar-los, substituïnt-los per uns altres, d'acord amb l'article 59, quan subsisteixi el crèdit sense la garantia. Si estan representades per mitjà d'anotacions en compte, és necessari retornar els certificats a què es refereix l'article 12 de la Llei del mercat de valors i practicar el consegüent assentament de modificació.

2. Se n'exceptua el cas de la lletra b) de l'article 306 si l'acord de cancel·lació ha estat vàlidament adoptat per majoria i el sindicat no pot presentar tots els títols.

SECCIÓ SISENA.—RÈGIM ESPECIAL

Art. 310. *Règim especial.*—Les disposicions d'aquest capítol s'entenen sense perjudici del que estableixen les lleis que hagin autoritzat una emissió o regulin la suspensió de pagaments de certes empreses, com les de ferrocarrils i altres obres públiques.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera.—1. Qualsevol adquisició d'accions pròpies o d'accions de la societat dominant cotitzades en un mercat secundari oficial que superi l'1 per 100 de la xifra del capital social s'ha de comunicar a la Comissió Nacional del Mercat de Valors en els termes que s'estableixin per reglament. La infracció d'aquesta obligació se sanciona d'acord amb el que preveu la lletra j) de l'article 100 de la Llei de mercats de valors.

2. El límit d'adquisició d'accions pròpies o d'accions de la societat dominant establert al número 2n de l'article 75 d'aquesta Llei queda fixat, en relació amb les accions cotitzades en un mercat secundari oficial, en el 5 per 100 de la xifra del capital social.

3. Quan les accions i les obligacions convertibles en accions cotitzin en un mercat secundari oficial i els drets de subscripció que generin siguin lliurement negociables en

aquest, l'operació d'augment de capital té la consideració d'oferta pública i està subjecta a la normativa del mercat de valors i a la continguda a l'article 160 d'aquesta Llei.

4. En els casos que preveu l'article 161 d'aquesta Llei, el fracàs total o parcial de l'augment de capital s'ha de comunicar a la Comissió Nacional del Mercat de Valors, sempre que aquesta hagi intervingut en la verificació inicial de l'operació.

5. Les accions i les obligacions que pretenguin accedir o continuar admeses a cotització en un mercat secundari oficial, necessàriament s'han de representar per mitjà d'anotacions en compte.

Tan aviat com els valors indicats en el paràgraf anterior es representin per mitjà d'anotacions en compte, els títols en què anteriorment es reflectien queden amortitzats de ple dret, i se n'ha de donar publicitat a la seva anul·lació mitjançant anuncis en el "Butlletí Oficial del Registre Mercantil" en els corresponents de les borses de valors i en tres diaris de màxima difusió en tot el territori nacional.

El Govern, amb l'informe previ de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, ha de fixar els terminis i el procediment que han de presidir la representació per mitjà d'anotacions en compte de les accions cotitzades a què es refereix el paràgraf anterior.

6. Les entitats que d'acord amb la normativa reguladora del mercat de valors hagin de portar els registres dels valors representats per mitjà d'anotacions en compte estan obligades a comunicar a la societat emissora les dades necessàries per a la identificació dels seus accionistes.

Segona.—La referència a l'article 106 a) de la Llei sobre règim jurídic de les societats anònimes que conté la regla 3a de l'article 46 del Codi de comerç s'entén realitzada a l'article 194 d'aquesta Llei.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera.—No s'ha d'autoritzar l'escriptura de constitució de societats anònimes que tinguin una xifra de capital social inferior al legalment establert per a aquesta forma social, ni escriptures de modificació del capital social que ho deixin reduït per sota d'aquesta xifra.

Segona.—Les disposicions de les escriptures i els estatuts de societats anònimes que s'oposin al que preveu aquesta Llei queden sense efecte a partir de la seva entrada en vigor.

Tercera.—1. Abans del 30 de juny de 1992, les societats anònimes han d'adaptar els seus estatuts al que disposa aquesta Llei, si estan en contradicció amb els seus preceptes.

2. Les societats anònimes que tinguin un capital inferior a 10.000.000 de pessetes han d'haver augmentat efectivament, en el termini assenyalat a l'apartat anterior, el seu capital com a mínim fins a aquesta xifra o transformar-se en societat col·lectiva, comanditària o de responsabilitat limitada.

3. Transcorreguts els terminis a què es refereixen els apartats anteriors sense haver-se adoptat i inscrit les mesures que s'hi preveuen, els administradors i, si s'escau, els liquidadors responen personalment i solidàriament entre si i amb la societat dels deutes socials.

Quarta.—1. Les societats a què es refereix la disposició anterior han de presentar en el Registre Mercantil on estiguin inscrites l'escriptura de modificació dels estatuts socials per a la seva adaptació. En tot cas, el registrador ha de fer constar la seva qualificació per una nota posada al marge de la primera inscripció de la societat i al peu del títol presentat, que s'ha de retornar als interessats per a la seva esmena, en el cas que no s'hagi fet l'adaptació correctament.

2. En el mateix termini les societats anònimes han de presentar l'acord de reelecció o cessament dels admi-

nistradors que exerceixin el càrrec per un període superior al de cinc anys comptat des del nomenament o des de l'última reelecció.

3. Transcorregut el termini legal d'adaptació, els registradors mercantils han de remetre al Ministeri de Justícia la relació de les societats que no consti que hagin fet l'adaptació i l'haurien d'haver fet o que, havent-la realitzat, sigui incompleta.

4. L'incompliment del que preveuen aquestes disposicions transitòries se sanciona, prèvia instrucció d'expedient, pel Ministeri de Justícia, amb audiència dels interessats i de conformitat amb la Llei de procediment administratiu, amb una multa per la quantia de 500.000 pessetes en el cas de no presentació de l'acord de reelecció o cessament dels administradors que exerceixin el càrrec per un període superior a cinc anys, i amb una multa per una quantia de 5.000.000 de pessetes per al cas de no adaptació dels seus estatuts o escriptura social al que disposa la Llei, sense perjudici dels efectes substancials derivats de la falta d'ajustament.

Cinquena.—Als únics efectes de l'adaptació dels seus estatuts al que disposa aquesta Llei, el quòrum de constitució de les juntes generals de les societats anònimes és el dels apartats 1 i 2 de l'article 103 d'aquesta Llei, sigui quin sigui el quòrum estatutari. En tot cas, i sigui quina sigui la majoria estatutària, els acords d'adaptació s'han d'adoptar amb les majories a què es refereix l'esmentat article.

Sisena.—1. A partir de la data màxima establerta per a l'adequació de la xifra del capital social al mínim legal, no es pot inscriure en el Registre Mercantil cap escriptura de societat anònima que no hagi procedit a l'adequació. Se n'exceptuen les escriptures de cessament o de dimissió d'administradors, gerents, directors generals i liquidadors, i de revocació de poders, així com la de dissolució de la societat i nomenament de liquidadors.

2. Si abans del 31 de desembre de 1995 les societats anònimes no han presentat en el Registre Mercantil l'escriptura o escriptures on constin l'acord d'augmentar el capital social fins al mínim legal, la subscripció total de les accions emeses i el desemborsament d'una quarta part, almenys, del valor de cadascuna de les seves accions queden dissoltes de ple dret, i el registrador ha de cancel·lar immediatament d'ofici els assentaments corresponents a la societat dissolta. No obstant la cancel·lació, subsisteix la responsabilitat personal i solidària d'administradors, gerents, directors generals i liquidadors pels deutes concrets o que es contreguin en nom de la societat.

Setena.—Els actes i documents legalment necessaris perquè les societats constituïdes d'acord amb la legislació anterior puguin donar compliment al que estableix la present Llei, dins els terminis assenyalats en aquestes disposicions transitòries, estan exempts de tributs i exaccions de totes classes.

El Govern, a proposta del ministre de Justícia, ha de fixar una reducció en els drets que els notaris i els registradors mercantils han de percebre com a conseqüència de l'aplicació dels seus respectius aranzels pels actes i documents necessaris per a l'adaptació de les societats existents al que preveu aquesta Llei i per a la inscripció en el Registre Mercantil dels subjectes que hi estan obligats en virtut de les disposicions d'aquesta.

Vuitena.—Les accions pròpies o de la societat dominant posseïdes per la societat en el moment d'entrar en vigor aquesta Llei, en la mesura que infringeixin el que disposa la Llei de societats anònimes, han de ser alienades en el termini d'un any. En el cas en què s'ometi aquesta obligació, s'aplica l'apartat primer de l'article 76.

Novena.—L'obligació de sotmetre a auditoria els comptes anuals comença a regir per als comptes en els exerci-

cis socials la data de tancament dels quals sigui posterior al 30 de juny de 1990. Fins a aquell moment continua en vigor el sistema de censura de comptes establert a l'article 108 de la Llei de règim jurídic de les societats anònimes de 1951.

DISPOSICIONS FINALS

Primera.—S'autoritza el Govern perquè mitjançant reial decret aprovi:

1. El Pla general de comptabilitat, així com les seves modificacions, quan aquestes siguin conseqüència de canvis introduïts sobre això en les directives comunitàries, imposant la subdivisió de les partides previstes en els articles 175 a 180 i 189, respectant l'estructura dels esquemes previstos en aquests i l'addició de noves partides, en la mesura que el seu contingut no estigui comprès en cap de les previstes en els esmentats esquemes.

2. La modificació dels límits monetaris que figuren en aquesta Llei perquè puguin ser d'aplicació els comptes anuals abreujats i d'acord amb els criteris fixats per les directives comunitàries.

3. L'adaptació dels imports de les multes que figuren en aquesta Llei i en el Codi de comerç a les variacions del cost de la vida.

4. La dispensa de l'obligació de consolidar respecte d'aquelles societats mercantils, en les quals, tot i estar obligades a efectuar la consolidació, hi pugui concórrer alguna causa d'excepció prevista en les directives comunitàries no incloses a l'article 43 del Codi de comerç.

Segona.—S'autoritza el ministre d'Economia i Hisenda perquè a proposta de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes i mitjançant ordre ministerial aprovi:

1. Les adaptacions sectorials quan la naturalesa de l'activitat d'aquests sectors exigeixi un canvi en l'estructura, nomenclatura i terminologia de les partides del

balanç esmentades en els articles 176 a 180 d'aquesta Llei del compte de pèrdues i guanys.

2. Excepcions al que preveu l'apartat 1 de l'article 194 respecte a les despeses de recerca i desenvolupament.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

A l'entrada en vigor del present Reial decret legislatiu, que tindrà lloc el dia 1 de gener de 1990, queden derogades les disposicions següents:

1. La Llei de 17 de juliol de 1951, de règim jurídic de les societats anònimes.

2. Els articles 4t, 5è, 6è, 7è, 8è, 9è i 10è de la Llei 19/1989, de 25 de juliol, de reforma parcial i adaptació de la legislació mercantil a les directives de la Comunitat Econòmica Europea en matèria de societats.

3. L'incís "i les compreses en els articles 47 i 110 f) de la Llei de societats anònimes als tres anys" de la disposició transitòria primera; les paraules "de societat anònima" a la disposició transitòria segona; la paraula "anònimes" a l'apartat 1 de la disposició transitòria tercera; la paraula "anònimes" a l'apartat 2 de la disposició transitòria tercera; l'apartat 2 de la disposició transitòria quarta; l'apartat 1 de la disposició transitòria cinquena; la paraula "anònima" a l'apartat 1 de la disposició transitòria sisena; les paraules "anònimes i" a l'apartat 2 de la disposició transitòria sisena; la disposició transitòria novena i l'apartat 2 de la disposició final tercera de la Llei 19/1989, de 25 de juliol.

Madrid, 22 de desembre de 1989.

JUAN CARLOS R.

El ministre de Justícia,
ENRIQUE MÚGICA HERZOG